jestem z GDAŃSKA

GDAŃSKI PROGRAM BEZPIECZEŃSTWA EKONOMICZNEGO I WSPARCIA OSÓB ZADŁUŻONYCH

NA LATA 2016-2023

Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016-2023 został przyjęty do realizacji UCHWAŁĄ NR XXX/845/16 RADY MIASTA GDAŃSKA z dnia 27 października 2016 roku.

Zespół redakcyjny Programu:
Piotr Olech, Mariusz Wilk, Magdalena Malczewska, Ewelina Nosek, Anna Gaj-Sokołowska, Jarosław Banaszewski, Zofia Lisiecka, Monika Kuligowska

Druk bezpłatny

Wydanie I
Gdańsk 2017

Często borykamy się z problemami ekonomicznymi. Młodzi ludzie rozpoczynając swoje samodzielne życie często wchodzą w nie z balastem finansowym w postaci kredytów, pożyczek i innych zobowiązań. Część rodzin ma problemy z realizacją zobowiązań mieszkaniowych. Starsi mieszkańcy często padają ofiarą nadużyć finansowych.

Konsekwencje niekontrolowanego zadłużania się mają wpływ na nasze zdrowie, pracę i relacje z najbliższymi. Aby wesprzeć gdańszczanki i gdańszczan w skrajnie trudnej sytuacji kryzysu ekonomicznego, przygotowaliśmy Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016-2023.

Program ten nie oferuje dłużnikom cudownych rozwiązań, nie udziela pożyczek, nie oddłuża ale opiera się na działaniach profilaktycznych i edukacyjnych. Zachęcamy w nim do korzystania z pomocy specjalistów oraz do przemyślanego zarządzania budżetem domowym. Warto skorzystać z porad specjalistów zawartych w Programie. Może będzie to pierwszy krok na drodze do wyjścia z długów.

Paweł Adamowicz
Prezydent Miasta Gdańska

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie do Programu

II. Słowniczek

III. Proces budowania Programu

IV. Odbiorcy Programu

V. Diagnoza

VI. Cel główny i cele szczegółowe Programu

VII. Sposób realizacji Programu – zadania

VIII. Zakładane rezultaty Programu

IX. Partnerzy Programu

X. Zarządzanie Programem

XI. Opis dobrych praktyk

XII. Załączniki

Wprowadzenie do Programu

I.

Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych nie oferuje dłużnikom cudownych rozwiązań, nie udziela pożyczek, nie oddłuża, nie prowadzi działań anty-windykacyjnych i z nikim nie wojuje.

Pierwszą inspiracją do rozpoczęcia prac nad Programem były doniesienia medialne o osobach pokrzywdzonych, które straciły cały dorobek swojego życia w związku z działaniami przestępczymi, które przybierają coraz to nowe metody i techniki. Również prowadzone badania problemu zadłużeń czynszowych w zasobie mieszkaniowym Miasta Gdańska stawiały nowe wyzwania, na które odpowiedzią jest Program.

Kolejną ważną inspiracją ukierunkowującą prace Zespołu pracującego nad Programem były działania prowadzone przez Stowarzyszenie Program Wsparcia Zadłużonych w Poznaniu, które są prekursorskie w skali kraju. I dlatego aby nie wyważać otwartych już drzwi Zespół budujący Program przyjął w swoich pracach tezy, które określiły kierunki działań tego Stowarzyszenia.

Tezy te to:

„Wszyscy jesteśmy zadłużeni” co podkreśla oczywisty fakt, że zaciąganie zobowiązań finansowych jest we współczesnym świecie czymś normalnym, nawet pozytywnym – zwiększa nasze możliwości działania, ułatwia osiąganie celów np. budowę domu w oparciu o kredyt. Problem zaczyna się jednak wtedy gdy z różnych powodów-najczęściej losowych- tracimy kontrolę nad osobistymi finansami. Żeby nie popaść w spiralę zadłużenia i nie doświadczyć wszystkich najgorszych skutków wyuczonej bezradności dłużniczej trzeba działać – szybko i mądrze, z pomocą innych osób, najlepiej specjalistów. Trzeba tylko pokonać opór – wstyd, lęk i inne bariery;

„Długi nie umierają nigdy – dłużnicy dość często” – podkreśla kilka istotnych kwestii. Po pierwsze realizm sytuacji – zaciągnięcie zobowiązania jest decyzją nieodwołalną, rodzi odpowiedzialność – wszak podstawą każdej umowy jest dobra wola i zaufanie obu stron umowy. To, że sytuacja -nawet niezawiniona, losowa - może diametralnie zmienić sytuację nie powoduje, że powzięte zobowiązania i ustalenia z automatu przestają obowiązywać;

Realizując działania wspomagające dłużników nie stajemy się stroną w konflikcie dłużnik – wierzyciel. Staramy się widzieć racje obu stron i rozumiejąc je właściwie szukać tego, co wspólne i co pozwala znajdować konstruktywne - satysfakcjonujące obie strony rozwiązania. Niestety to co w sytuacjach trudnych przychodzi nam automatycznie to walka albo ucieczka – obie strategie w sytuacji zadłużenia najczęściej tylko pogarszają sytuację. Wszyscy wiedzą, że pieniądze szczęścia nie dają. Natomiast ilu dłużników brak pieniędzy i to co nastąpiło później wpędziły dosłownie ich do grobu wie już tylko grono najbliższych osób, które doświadczają wszystkich konsekwencji niewypłacalności tego dłużnika;

W swych działaniach poszukujemy optymalnych sposobów poradzenia sobie i wsparcia w często skrajnie trudnej sytuacji kryzysu, który zaczyna się od problemów finansowych, a kończy się często zniszczeniem wszystkiego co w życiu cenne – zdrowia, rodziny.

Zespół pracujący nad budowaniem systemowych rozwiązań w ramach Programu określił trzy kierunki stanowiące podstawę do identyfikowania celów, zadań i działań w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego i wsparcia osób zadłużonych. Są to:

1. Znacząca skala oraz złożona natura problemu zadłużenia osobistego Polaków nakazuje traktować go jako poważne zagrożenie bezpieczeństwa socjalnego osób wprost lub pośrednio doświadczających stanu niewypłacalności;

2. Podejmowanie działań prewencyjnych oraz pomocowych w obszarze przeciwdziałania zadłużeniu musi stać się ważnym zadaniem polityki społecznej, realizowanym w szerokim, systemowym i interdyscyplinarnym działaniu instytucji, służb oraz środowisk odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych;

3. Efektywne przeciwdziałanie zadłużeniu wymaga działań opartych na rzetelnym rozpoznaniu przyczyn zjawiska, mechanizmów generujących szkody i zagrożenia, jako podstawy do podejmowania racjonalnych, efektywnych działań prewencyjnych oraz pomocowych. W tym celu warto integrować ustalenia z badań naukowych oraz doświadczeń praktyków.

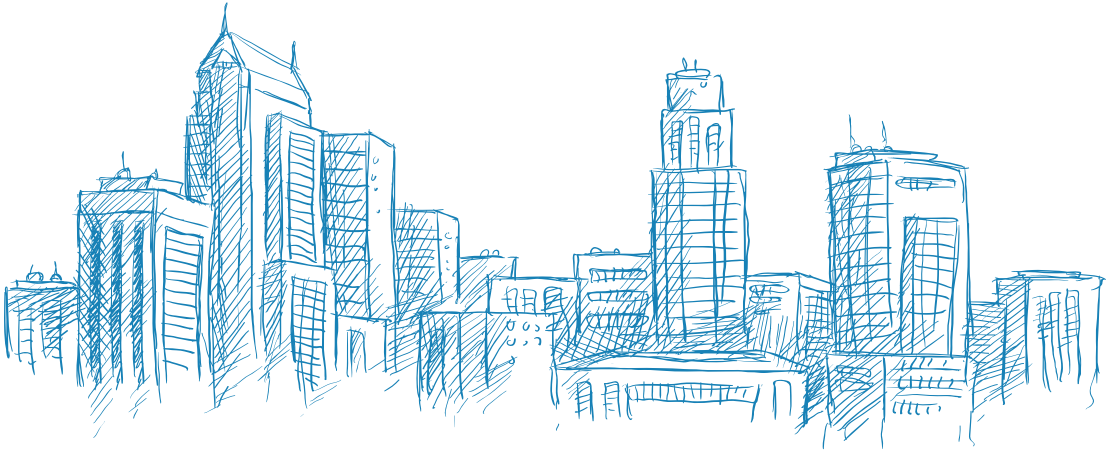
Zmieniająca się rzeczywistość społeczno-gospodarcza wymagała zwrócenia naszej uwagi w toku prac na dwa aspekty: bezpieczeństwa ekonomicznego i zadłużania. Katalog tematów z tym związanych jest bardzo szeroki, począwszy od zwiększenia dostępności pożyczek i kredytów, możliwości inwestowania w różne instrumenty finansowe oraz irracjonalnej konsumpcji po oszustwa i wyłudzenia wobec osób starszych w zakresie podpisywania niekorzystnych umów na usługi telekomunikacyjne, internetowe i energetyczne. Podkreślenia wymaga też aspekt psychologiczny - pojawiająca się z czasem wyuczona bezradność jako skutek podejmowania unikowych strategii działania wobec coraz większych problemów finansowych i wycofanie się z aktywnego życia społecznego i zawodowego. Kluczowe jest szerzenie wiedzy ekonomicznej, podnoszenie świadomości prawnej oraz wypromowanie odpowiedzialnej postawy przy korzystaniu z powszechnie dostępnych usług finansowych.

Skala i złożoność zjawiska zadłużeń w Gdańsku wymaga wdrożenia interdyscyplinarnego systemu wsparcia osobom zadłużonym w wychodzeniu z niewypłacalności i wypracowaniu skutecznych rozwiązań w tym obszarze. Kluczowe jest zaangażowanie wszystkich lokalnych interesariuszy do międzysektorowej współpracy w tym obszarze.

Obszar i zakres oddziaływania

Gdańskiego Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016 - 2023

obszar oddziaływania: **Miasto Gdańsk**

ZAKRES ODDZIAŁYWANIA:

- Integracja i pomoc społeczna
- Rynek pracy i przedsiębiorczość
- Bankowość i finanse
- Wymiar sprawiedliwości, porządek publiczny
- Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe
- Informacja i komunikacja społeczna
- Edukacja i opieka
- Aktywność obywatelska
- Kultura i czas wolny
- Zdrowie publiczne

Uzasadniając konieczności realizacji programu Zespół zidentyfikował niepodważalne korzyści płynące z jego przyjęcia do realizacji i wdrożenia. Oto one:

1. Podniesienie poziomu i jakości życia osób zadłużonych oraz ofiar przestępstw i nadużyć;
2. Konieczność kompleksowego i systemowego podejścia do problemu bezpieczeństwa ekonomicznego i zadłużeń;
3. Potrzeba realizacji wszechstronnych działań edukacji ekonomicznej i zapobiegania nadmiernym zadłużeniom;
4. Konieczność usystematyzowania działań realizowanych i planowanych do realizacji w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego i zadłużeń;
5. Potrzeba identyfikacji obecnych problemów, rozeznania zasobów możliwych do zaangażowania w ich rozwiązywanie oraz opracowania optymalnych kierunków działania;
6. Obowiązek realizacji zadań własnych Gminy;
7. Gwarancja zabezpieczenia odpowiednich środków w budżecie.

Natomiast wszelkie działania podejmowane w ramach Programu znajdują potwierdzenie w wymienionych aktach prawnych:

1. Ustawa o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2015r., poz. 1515 ze zm.);
2. Ustawa o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2015 r. poz. 163 z zm.);
3. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (Dz.U. z 2016 r., poz.1610);
4. Ustawa o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z zm.);
5. Ustawa o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2015 r., poz. 1916 ze zm.);
6. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1118 z zm.);
7. Ustawa - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. 2003 nr 60 poz. 535);
8. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z zm.).

Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych jest komplementarnie powiązany z szeregiem dokumentów strategicznych na poziomie europejskim i krajowym (jest to 11 dokumentów), regionalnym (są to 2 dokumenty) i lokalnym (jest to 7 dokumentów). Program jest spójny z 14 innymi programami społecznymi funkcjonującymi w Gdańsku oraz ośmioma lokalnymi projektami, modelami czy procedurami. Szczegółowa informacja na ten temat zawarta jest w treści Uchwały RMG przyjmującej program do realizacji.

II

Słowniczek

BEZPIECZEŃSTWO EKONOMICZNE

Pojęcie to odnosi się do jednostki i/lub rodziny funkcjonującej w przestrzeni społeczno – gospodarczej, oznacza przede wszystkim możliwość zaspokajania swoich podstawowych potrzeb, rozwijania się, generowania zysków i oszczędności z przeznaczeniem na inwestycje.

NADMIERNE ZADŁUŻENIE

Sytuacja, w której dłużnik nie jest w stanie dokonywać spłaty swoich zobowiązań w wyznaczonych terminach. Jest to najczęściej efektem nałożenia się na siebie kilku czynników, między innymi zaciągnięcia zbyt dużej liczby zobowiązań finansowych (kredyty, pożyczki, chwilówki, karty kredytowe, zakupy na raty, niewspółmierne do osiąganych dochodów wydatki). Dodatkowo sytuację mogą pogorszyć problemy z płynnością finansową spowodowane utratą dochodów lub ich zmniejszeniem np. w związku ze stratą pracy, długotrwałą lub nagłą chorobą, zdarzeniem losowym, uzależnieniem. Nadmierne zadłużenie wiąże się najczęściej z faktem, iż po potrąceniu kosztów utrzymania, pozostałe środki nie wystarczają, aby spłacić zobowiązania, co powoduje wpadnięcie w tzw. spiralę / pętlę zadłużenia.

ZAGROŻENIE EKONOMICZNE

Pojęcie to odnosi się do zagrożenia utraty bezpieczeństwa ekonomicznego jednostki i/lub rodziny.

NADUŻYCIA I PRZESTĘPSTWA EKONOMICZNE

Rozumiane są jako świadome działanie w celu osiągnięcia zysku przy jednoczesnym narażeniu na stratę osoby pokrzywdzonej. Przykładem nadużycia ekonomicznego może być skłonienie osoby do zawarcia umowy niekorzystnej dla pokrzywdzonej strony. Natomiast przykładem przestępstwa ekonomicznego może być wyłudzenie mieszkania będącego zabezpieczeniem niemożliwej do spłaty pożyczki.

EDUKACJA EKONOMICZNA

Ma na celu przybliżenie społeczeństwu szeroko rozumianej wiedzy na temat funkcjonowania gospodarki rynkowej i przedsiębiorczości. W programie BEiWOZ edukacja ekonomiczna jest kluczowa dla budowania świadomości, nabywania umiejętności oraz kształtowania postaw w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego i zadłużeń. Edukacja ekonomiczna potrzebna jest wszystkim: dzieciom, młodzieży, dorosłym i osobom starszym. Pomaga ona radzić sobie w życiu, wiedzieć gdzie szukać informacji, jak sprawdzić czy jest ona prawidłowa, posiadać umiejętności porównania ofert różnych banków czy instytucji finansowych. Edukacja ekonomiczna ma też charakter prewencyjny dotyczący zagrożeń, nadużyć i przestępstw ekonomicznych.

III Proces budowania Programu

Prace nad Programem rozpoczęły się w październiku 2015 roku i zaangażowało się w nie wiele osób reprezentujących różne podmioty tworząc interdyscyplinarny i interinstytucjonalny merytoryczny Zespół. Zespół ten pracował nad pomysłami do Programu do kwietnia 2016 roku.

W skład tego Zespołu wchodzili:

1) **Piotr Olech**,
   Wydział Rozwoju Społecznego
   Urzędu Miejskiego w Gdańsku, Przewodniczący;
2) **Mariusz Wilk**,
   Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta
   Koło Gdańskie, Z-ca Przewodniczącego;
3) **Anna Gaj-Sokołowska**,
   Wydział Rozwoju Społecznego
   Urzędu Miejskiego w Gdańsku, Koordynator;
4) **Magdalena Malczewska**,
   Wydział Rozwoju Społecznego
   Urzędu Miejskiego w Gdańsku;
5) **Gabriela Dudziak**,
   Wydział Rozwoju Społecznego
   Urzędu Miejskiego w Gdańsku;
6) **Ewelina Nosek**,
   Wydział Rozwoju Społecznego
   Urzędu Miejskiego w Gdańsku;
7) **Elżbieta Pukszta**,
   Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku;
8) **Marlena Jasnoch**,
   Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku;
9) **Jarosław Banaszewski**,
   Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku;
10) **Michał Miguła**,
    Wydział Polityki Gospodarczej
    Urzędu Miejskiego w Gdańsku;
11) **Monika Kuligowska**,
    Fundacja Edukacyjna
    Ośrodek Doradztwa i Treningu Kierowniczego
    w Gdańsku;
12) **Zofia Lisiecka**,
    Fundacja Edukacyjna
    Ośrodek Doradztwa i Treningu Kierowniczego
    w Gdańsku;
13) **Roman Pomianowski**,
    Stowarzyszenie
    Program Wsparcia Zadłużonych w Poznaniu;
14) **Maria Skoroszewska-Romel**,
    Wydział Gospodarki Komunalnej
    Urzędu Miejskiego w Gdańsku;
15) **Maria Zysnarska**,
    Wydział Gospodarki Komunalnej
    Urzędu Miejskiego w Gdańsku;
16) **Mirella Doszczak**,
    Wydział Gospodarki Komunalnej
    Urzędu Miejskiego w Gdańsku;
17) **Andrzej Socik**,
    Wydział Polityki Gospodarczej
    Urzędu Miejskiego w Gdańsku;
18) **Roland Dudziuk**,
    Wydział Skarbu
    Urzędu Miejskiego w Gdańsku;
19) **Monika Grochulska**,
    Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku;
20) **Sylwia Dymnicka-Iwaniuk**,
    Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku;
21) **Ludwika Sikorska**,
    Gdańska Rada ds. Seniorów;
22) **Renata Tkaczyk**,
    Gdańska Rady Organizacji Pozarządowych;
23) **Krzysztof Sarzała**,
    Centrum Interwencji Kryzysowej w Gdańsku;
24) **Anna Czerniewska**,
    Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta
    Koło Gdańskie;
25) **Zbigniew Kowalczyk**,
    Komenda Miejska Policji w Gdańsku;
26) **Agnieszka Solecka**,
    Straż Miejska w Gdańsku;

27) **Anna Kołakowska**,
Radna Miasta Gdańska;
28) **Lidia Zuchowska**,
Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych;
29) **Marcin Dobrzyniecki**,
Wojewódzki Urząd Pracy;
30) **Adam Waszkiewicz**,
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
Delegatury w Gdańsku;
31) **Krzysztof Piotrowicz**,
Izba Komornicza w Gdańsku;
32) **Marek Cichosz**,
Izba Komornicza w Gdańsku;
33) **Bożena Wis**,
Narodowy Bank Polski, Oddział Okręgowy w Gdańsku;
34) **Sylwia Boleska**,
Narodowy Bank Polski, Oddział Okręgowy w Gdańsku;
35) **Irena Gdaniec**,
Wojewódzki Szpital Psychiatryczny
im. prof. Tadeusza Bilikiewicza w Gdańsku;
36) **Teresa Alba**,
Wojewódzki Szpital Psychiatryczny
im. prof. Tadeusza Bilikiewicza w Gdańsku;
37) **Agnieszka Nowak**,
Pomorskie Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT w Gdańsku;
38) **Małgorzata Bilińska**,
Pomorskie Centrum Pomocy Bliźniemu
MONAR-MARKOT w Gdańsku;
39) **Marta Siciarek**,
Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek w Gdańsku;
40) **Karolina Stubińska**,
Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek w Gdańsku;
41) **Małgorzata Tarasiewicz**,
Stowarzyszenie Współpracy Kobiet,
NEWW Polska w Gdańsku;
42) **Krzysztof Iwanow**,
Stowarzyszenie Współpracy Kobiet,
NEWW Polska w Gdańsku;
43) **Magdalena Boryna**,
Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej
w Gdyni;
44) **Mariusz Mówka**,
Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej
w Gdyni;
45) **Agnieszka Białaszewska**,
Izba Notarialna w Gdańsku;
46) **Jolanta Szerszeń**,
Izba Notarialna w Gdańsku;
47) **Barbara Gierczak**,
Urząd Komunikacji Elektronicznej,
Delegatura w Gdyni;
48) **Michał Pabich**,
Urząd Komunikacji Elektronicznej,
Delegatura w Gdyni;
49) **Sebastian Zabłocki**,
Kancelaria Prawna S.K. Zabłocki w Gdańsku;
50) **Aleksander Nowaczek**,
Lokatorsko-Własnościowa Spółdzielnia Mieszkaniowa
„Morena" w Gdańsku;
51) **Joanna Kuszczak**,
Energa Obrót S.A w Gdańsku;
52) **Marcin Sitkowski**,
Fundacja „Zaradni" w Zamościu;
53) **Dariusz Olejnik**,
Fundacja „Zaradni" w Zamościu.

Wiosną i latem 2016 roku pomysły wypracowane przez to szerokie gremium specjalistów urealniły się poprzez prace kilkuosobowego Zespołu redakcyjnego programu. Wypracowany dokument był konsultowany z całym Zespołem, a następnie procedowany i jednomyślnie został przyjęty do realizacji na październikowej Sesji Rady Miasta Gdańska w 2016 roku.

Równolegle do toczących się prac nad Programem Zespół podejmował szereg różnych inicjatyw kierowanych do adresatów Programu.

Odbiorcy Programu

IV

Gdański Program Mieszkalnictwa Społecznego skierowany jest do mieszkańców Gdańska - osób z różnych grup wiekowych. W zakresie edukacji ekonomicznej i prewencji adresatami są osoby młode i starsze, osoby zmagające się z problemami zadłużenia, a także ofiary przestępstw i nadużyć ekonomicznych oraz osoby znajdujące się w otoczeniu osób zadłużonych, otoczeniu ofiar przestępstw i nadużyć tj. ich rodziny, środowisko lokalne oraz członkowie wszelkich grup zawodowych świadczących szeroko rozumianą pomoc.

Charakterystykę psychologiczną osób zadłużonych opisało Stowarzyszenie Program Wsparcia Zadłużonych w Poznaniu w oparciu o doświadczenia w pracy z tą grupą osób w następujący sposób:

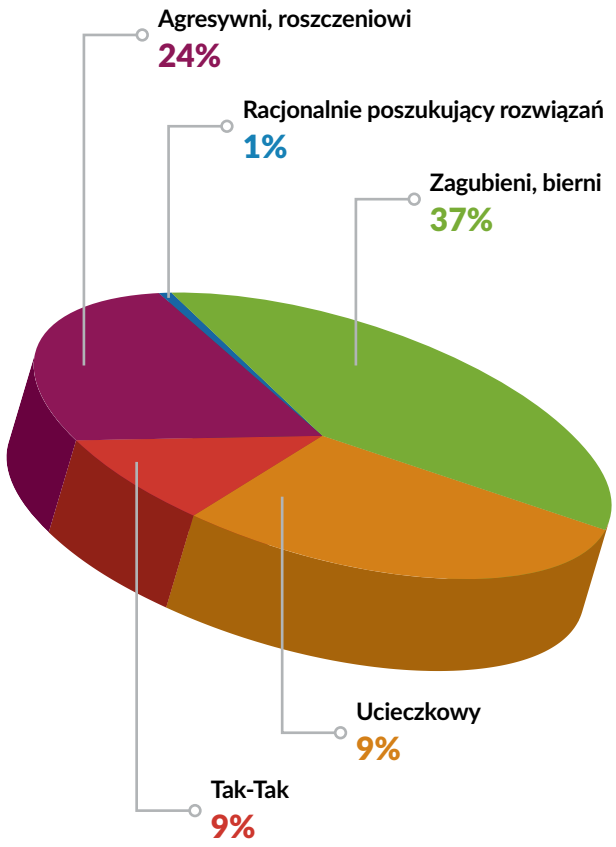
Nie ma jednego typu osobowości DŁUŻNIKA – każda sytuacja wymaga zindywidualizowanego podejścia uwzględniającego różnice charakterologiczne, dotyczące okoliczności i motywacji zadłużenia się, ale i obecnych możliwości i uwarunkowań życiowych osoby zadłużonej, np. wieku, stanu zdrowia, sytuacji socjalnej możliwości zarobkowania.
Upowszechnianie wiedzy na temat zadłużenia to jeden z podstawowych warunków i sposobów zmiany szkodliwych stereotypów na temat osób zadłużonych funkcjonujących w świadomości decydentów, osób zobowiązanych do pomocy zadłużonym ale i samych dłużników. Te stereotypy to największa bariera mentalna na drodze poszukiwania bardziej efektywnych strategii pomocy zadłużonym.

Poszukując skutecznych rozwiązań złożonego problemu zadłużenia trzeba go widzieć w szerszym kontekście – ścisłych i dynamicznych powiązań z innymi problemami społecznymi, np. uzależnieniami, przemocą, ale i bezrobociem. Związek bezrobocia z zadłużeniem jest tak ścisły i oczywisty, że wnioski jakie nasuwają się same sugerują jedyny logiczny ciąg działań: ograniczamy bezrobocie – automatycznie musi zmniejszać się zadłużenie osób podejmujących pracę.

Z doświadczeń Stowarzyszenia w pracy z zadłużonymi wynika, że ciągle problemem jest albo odwlekanie kontaktu z wierzycielami albo podejmowanie mało konstruktywnych strategii w sytuacji zadłużenia. Strategie postepowania dłużników przedstawia poniższy wykres.

Zachowanie dłużników – styl reagowania %

/źródło badania własne Stowarzyszenia Program Wsparcia Zadłużonych/

Jak konstruktywnie przyspieszyć moment konfrontacji z problemem, uświadomić sobie lub osobie bliskiej potrzebę uznania własnej bezsilności wobec długów i konieczność poszukiwania pomocy pozwoli zrozumieć poniższy schemat ukazujący wzajemne relacje pomiędzy długami, a różnymi obszarami życia dłużnika.

Ważną grupą adresatów Programu są osoby, które stały się ofiarami przestępstw lub nadużyć ekonomicznych. Najczęściej ofiarami stają się z jednej strony seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, a z drugiej strony osoby młode, wchodzące w dorosłe życie.

Osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami nie znając ciągle zmieniających się technologii i inwencji przestępców i naciągaczy mogą nie zachować należytej ostrożności. Natomiast osoby młode z powodu braku doświadczenia i lekkomyślności mogą np. nie przywiązywać wagi do uważnego poznania treści podpisywanych dokumentów czy należytej ochrony danych osobowych.

Takie ryzykowne postawy narażają te osoby na to, że staną się potencjalnymi ofiarami przestępstw lub nadużyć o charakterze ekonomicznym. Być może zatem mądrość życiowa i doświadczenie polega na tym, że wszyscy powinniśmy wiele spraw poddawać w wątpliwość, nie kwestionować, ale sprawdzać.

V Diagnoza

W Uchwale Rady Miasta Gdańska Nr XXX/845/16 z dnia 27 października 2017 roku przyjmującej Program znajduje się obszerna diagnoza dotycząca różnych zagadnień wchodzących w zakres bezpieczeństwa ekonomicznego i kwestii zadłużeń. Natomiast publikacja ta zawiera jedynie wnioski i rekomendacje z prac Zespołu ds. Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych, które odnoszą się do kilku obszarów oraz kilka najważniejszych danych liczbowych.

Wnioski i rekomendacje z prac Zespołu ds. Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych

Wnioski ogólne.

Obecnie zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze w Gdańsku wymagają zwrócenia naszej uwagi na dwa aspekty: bezpieczeństwa ekonomicznego i zadłużania. Katalog tematów z tym związanych jest bardzo szeroki, począwszy od zwiększenia dostępności pożyczek i kredytów, możliwości inwestowania w różne instrumenty finansowe oraz irracjonalnej konsumpcji po oszustwa i wyłudzenia wobec osób starszych w zakresie podpisywania niekorzystnych umów na usługi telekomunikacyjne, internetowe i energetyczne. Podkreślenia wymaga też aspekt psychologiczny - pojawiająca się z czasem wyuczona bezradność jako skutek podejmowania unikowych strategii działania wobec coraz większych problemów finansowych i wycofanie się z aktywnego życia społecznego i zawodowego. Kluczowe jest szerzenie wiedzy ekonomicznej, podnoszenie świadomości prawnej oraz wypromowanie odpowiedzialnej postawy przy korzystaniu z powszechnie dostępnych usług finansowych. Skala i złożoność zjawiska zadłużeń w Gdańsku wymaga wdrożenia interdyscyplinarnego systemu wsparcia osobom zadłużonym w wychodzeniu z niewypłacalności i wypracowaniu skutecznych rozwiązań w tym obszarze. Kluczowe jest zaangażowanie wszystkich lokalnych interesariuszy do międzysektorowej współpracy w tym obszarze.

Coraz więcej gdańszczan wpada w pętlę zadłużenia. Można wyróżnić 3 grupy osób podwyższonego ryzyka: osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i ubóstwem, osoby starsze, osoby zależne, w tym niepełnosprawne. Rośnie liczba seniorów oszukanych „na wnuczka", „na policjanta" itp. przybywa klientów tzw. parabanków. Osoby uwikłane w spiralę zadłużeń wycofują się z życia społecznego i zawodowego. Zobowiązania wynikają z niezapłaconego czynszu, rachunków za gaz, energię elektryczną i usługi telekomunikacyjne a także z zaległych pożyczek, alimentów oraz kredytów hipotecznych i konsumpcyjnych. W ich domach pojawiają się poważne problemy finansowe, w efekcie czego mnożą się konflikty. Osoby, które znalazły się w spirali zadłużeń z powodu nieprzemyślanych decyzji finansowych, osób przytłoczonych swoimi długami, mających poczucie bezradności, reagujących lękiem mogą otrzymać wsparcie.

Problem zadłużenia dotyka najczęściej osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i ubóstwem. Coraz częściej zdarza się także, że osoby starsze dają się namówić na wzięcie szybkiej pożyczki pod zastaw mieszkania, o wyjątkowo wysokim oprocentowaniu, której nie są później w stanie spłacić, czego skutkiem jest utrata mieszkań. W województwie pomorskim mieszka 164 tys. zadłużonych osób. To średnio 73 osoby na 1 000 mieszkańców. W Gdańsku zadłużonych jest blisko 34 tys. osób, również 73 osoby na 1 000 mieszkańców, które popadają w długi i często nie umieją sobie poradzić z taką sytuacją. Wśród sposobów unikania obciążeń są wyjazdy za granicę, podjęcie pracy w tzw. szarej strefie, agresywne reakcje, kłamstwa, postawa roszczeniowa i inne.

Osoby z niepełnosprawnością intelektualną w Polsce często nie są ubezwłasnowolnione. Po śmierci opiekunów, lub w sytuacji ich długiej choroby i np. pobytu w szpitalu, osoby z niepełnosprawnością intelektualną łatwo padają ofiarą nadużyć i przestępstw ekonomicznych. Podjęcie zarządzania budżetem domowym i regulowanie zobowiązań finansowych również nastręcza im szereg trudności.

Zwiększenie świadomości konsumentów usług telekomunikacyjnych w zakresie przysługujących im praw (uprawnień), zwrócenie uwagi m.in. na świadome podejmowanie decyzji o dokonaniu zmiany dostawcy usług i związanych z tym konsekwencjami finansowymi (kary umowne).

Wzmocnienie koordynacji i współdziałania instytucji i podmiotów świadczących usługi z zakresu bezpłatnego poradnictwa i informacji w tematyce bezpieczeństwa ekonomicznego. Sporządzenie listy podmiotów świadczących usługi z zakresu bezpłatnego poradnictwa oraz udzielających podstawowych informacji w tematyce bezpieczeństwa ekonomicznego oraz przesyłanie aktualnych list do partnerów celem umieszczenia ich na stronach internetowych.

Kluczowym jest podjęcie działań zapobiegawczych w zakresie brania nadmiernych kredytów, które powodują problemy ze spłatą. Przekaz medialny wskazuje na łatwość otrzymania kredytu, co poparte jest potencjalnymi autorytetami tj. znane osobowości i autorytety. Wskazuje się głównie na osiągnięcie celu - otrzymania gotówki, pomijając warunki spłaty i konsekwencji nie spłacania zaciągniętego kredytu.

Należy skupić się na zapobieganiu, dostarczaniu rzetelnej wiedzy przed wzięciem kredytu, a nie po fakcie, kiedy pojawiają się problemy ze spłatą. W mediach przekaz jest jasny - kredyt można wziąć bardzo łatwo, a w ich reklamy angażują znane osobowości i autorytety. Kredytobiorca nie ma właściwych informacji o warunkach, tylko szybko chce rozwiązać swój finansowy problem.

Przepływ informacji.

Brak współpracy i przepływu informacji pomiędzy instytucjami, służbami, jednostkami edukacyjnymi, organizacjami. Wskazane stworzenie sieci różnych podmiotów wspierających dłużników. Brak łatwo dostępnej platformy integrującej wszystkie dostępne programy profilaktyczne, projekty edukacyjne, kampanie informacyjne. W październiku 2015 r. powołany został międzysektorowy kilkudziesięcioosobowy zespół złożony z przedstawicieli UMG, jednostek miejskich, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, Policji, Straży Miejskiej.

Niska świadomość finansowa i brak rzetelnej informacji – to główne powody popadania w spiralę zadłużenia. Problem zadłużenia ze względu na swą ogromną skalę i bardzo złożoną naturę (aspekt finansowy, psychologiczny, prawny, itd.) wymaga interdyscyplinarnego podejścia.

Monitoring.

Dane są zbierane przez bardzo różne instytucje i podmioty oddzielnie, wg różnej metodologii i w różnych zakresach, co uniemożliwia ich agregowanie i porównywanie, zbierane są głównie dane twarde, tj. wysokość zadłużenia, ilość osób zadłużonych, brak kompleksowych danych o działaniach prewencyjnych, edukacyjnych oraz ich efektywności, brak danych dotyczących przyczyn i konsekwencji społecznych zadłużenia i badań dotyczących strategii przyjmowanych przez osoby zadłużone w celu zmiany swojej sytuacji.

Badania realizowane w innych miastach mogą stanowić punkt odniesienia ale analiza odsetka osób zadłużonych w różnych województwach (od 0,77 % - woj. podkarpackie, do 22 % - woj. śląskie), brak prostej korelacji tej danej z sytuacją społeczno-ekonomiczną województwa (niski odsetek zadłużonych na ścianie wschodniej) wskazuje, że analiza danych z innego obszaru Polski nie odzwierciedla przyczyn i skutków oraz skali zjawiska w Gdańsku.

Instytucje i jednostki, które świadczą pomoc nie zaznaczają w swojej dokumentacji, czy osoba korzystając z danej formy pomocy jest z grupy podwyższonego ryzyka.

Badanie „Jakość Życia w Gdańsku" zbiera dane dotyczące miękkich aspektów dotyczących tematyki finansowej, ale nie zawiera informacji o zadłużeniach innych niż czynszowe i za media oraz nie bada poziomu poczucia zagrożenia przestępstwami i nadużyciami ekonomicznymi.

Najważniejsze fakty dotyczące zadłużenia[1]:

→ 2 378 523 mln dłużników w BIG w Polsce I.2015 roku;

→ Województwo pomorskie 164 tys. osób, średnio 73 osób na 1000 tys. mieszkańców; /średnia w Polsce 62 os./, IV miejsce w kraju;

→ Ogółem 41,55 mld zł zaległych płatności Polaków;

→ 3,7 mld zł zaległych w województwie pomorskim;

→ 18.773 zł średnie zadłużenie w województwie pomorskim, czyli wyższe niż w całym kraju;

→ Średnie zadłużenie w Polsce 17 471 zł;

→ 67% dłużników na kwoty poniżej 10 tys. zł;

→ 385 tys. osób w wieku do 30 lat – 16,2% wszystkich;

→ 466,4 tys. osób w wieku powyżej 60 lat – 19,4%;

→ Alimenciarze 157.711 osób na kwotę 4mld 342 mln;

→ 600-700 tys. „FRANKOWICZE".

Gdańsk:

→ Łączna liczba osób zadłużonych 33.393 os. /20.117 mężczyźni, 13.278 kobiety/;
→ Ponad 48 tysięcy mieszkań zadłużonych, z czego 9,5 tysiąca zadłużone powyżej 3 miesięcy.

Według Diagnozy społecznej 2015 (badanie reprezentatywnej grupy Polaków i gospodarstw domowych): pomimo bardzo optymistycznych trendów generalnych:

→ przy uzyskiwanych dochodach radzi sobie z trudnością – 16% i wielką trudnością 13%, łącznie 29%;
→ 36% badanych gospodarstw domowych ma powtarzające się pewne trudności, „ledwo wiąże koniec z końcem";
→ 19% respondentów stałe dochody nie pozwalają na zaspokajanie bieżących potrzeb;

to samo źródło podaje, że polskie gospodarstwa domowe są zadłużone:

→ na kwotę powyżej rocznych dochodów – 36% (wzrost o 7% w stosunku do 2013 roku);
→ na kwotę powyżej 6 mies. dochodów – 12%;
→ na kwotę do 3 mies. dochodów 17%;
→ na kwotę 1 mies. dochodów 34%;
→ polskie gospodarstwa domowe zadłużają się na pokrywanie bieżących wydatków – 14%, na spłatę wcześniejszych długów 6%.

Samo posiadanie zobowiązań długów nie jest jeszcze problemem (racjonalne, kontrolowane zadłużanie się nie jest niczym nagannym) gorzej, że aż niemal 2,5 mln Polaków figuruje w rejestrach dłużników – tzw. „ryzykowni klienci" zaprzestający obsługi swoich zobowiązań przez minimum 2 miesiące.

Najważniejsze dane:

→ 1.563,5 tys. osób bezrobotnych, 10% stopa bezrobocia;
→ 897,1 tys. długotrwale bezrobotnych czyli 57,4% wszystkich;
→ Pracujących w tzw. szarej gospodarce 1 mln 78 tysięcy;
→ 2 378 523 mln dłużników w BIG;
→ 157,711 dłużników alimentacyjnych zalegający ze swymi płatnościami;
→ 5 mln 600 tys. egzekucji komorniczych w 2014 roku.

[1] Dane na podstawie Roman Pomianowski – Stowarzyszenie Program Wsparcia Zadłużonych w Poznaniu, Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych

VI Cel główny i cele szczegółowe Programu

Cele

Gdańskiego Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016 - 2023

CEL GŁÓWNY

Zwiększenie bezpieczeństwa ekonomicznego mieszkańców i mieszkanek Gdańska dzięki wdrożeniu Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (BEiWOZ)

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Stworzenie systemu koordynacji i sieci współpracy;
2. Podniesienie jakości monitoringu i prewencji zagrożeń ekonomicznych, w tym szczególnie nadużyć i przestępstw ekonomicznych;
3. Podniesienie jakości i rozszerzenie dostępu do edukacji ekonomicznej i prewencji nadmiernych zadłużeń;
4. Podniesienie jakości i rozszerzenie dostępu do oferty wsparcia osób zadłużonych;
5. Podniesienie jakości i rozszerzenie dostępu do oferty wsparcia ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych.

Program realizowany poprzez **4 zadania** wdrażające wszystkie **5 celów** szczegółowych:

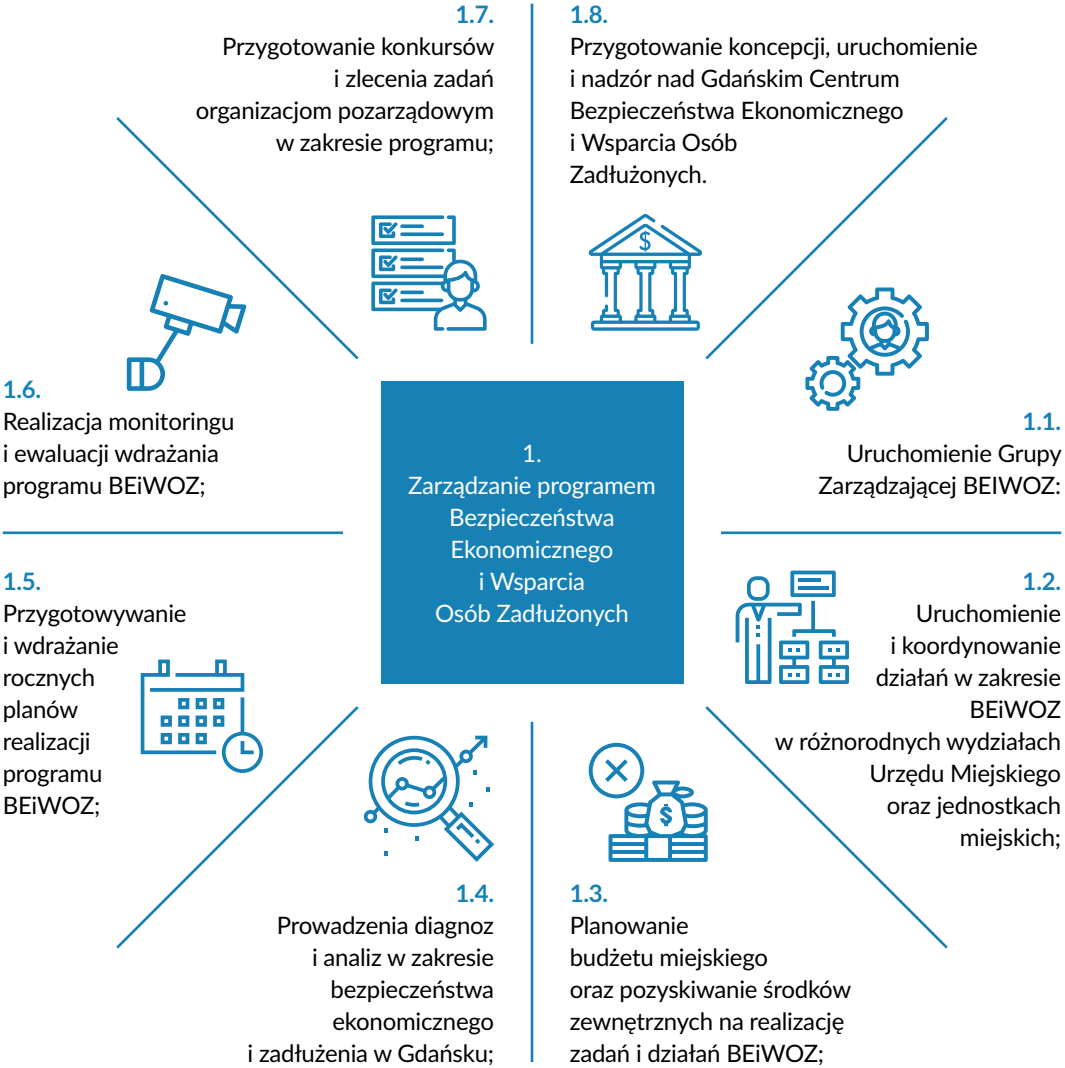
1. Zarządzanie Programem Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych;
2. Rozwój sieci współpracy w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego i zadłużeń;
3. Budowanie świadomości, nabywanie umiejętności i kształtowanie postaw;
4. Wsparcie w rozwiązywaniu problemów/sytuacji trudnych.

VII Sposób realizacji Programu – zadania

Zadanie 1

Gdańskiego Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016 - 2023

Zadanie 2

Gdańskiego Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016 - 2023

Zadanie 3

Gdańskiego Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016 - 2023

3. Budowanie świadomości, nabywanie umiejętności i kształtowanie postaw

3.1.1 Wypracowanie modelu komunikacji społecznej w obrębie bezpieczeństwa ekonomicznego i wsparcia osób zadłużonych;

3.1.2 Przygotowanie i realizacja cyklicznych kampanii społecznych w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego, wsparcia osób zadłużonych oraz ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych

3.1.3 Upowszechnienie informacji o ofercie w zakresie edukacji ekonomicznej, wsparcia osób zadłużonych oraz ofiar nadużyć i przestępstw ekonomicznych:
a. opracowanie materiałów informacyjnych w tym ulotek, informacji, poradników, publikacji;
b. promowanie i zintegrowanie stron internetowych;
c. rozwijanie i upowszechnianie informacji o sieci;
d. stworzenie miejskiego, żywego portalu edukacji ekonomicznej dla mieszkańców;

3.1.4 Przygotowanie koncepcji i realizacja:
a. akcji informacyjnych i promocyjnych;
b. Gdańskiego Dnia Bezpieczeństwa Ekonomicznego – powtarzanie cykliczne wydarzenia w lutym każdego roku;
c. Gdańskiego Dnia Bez Długów 17 listopada.

3.2.1 Przygotowanie koncepcji i wdrożenie modelu edukacji ekonomicznej w tym działania administratora systemu edukacji ekonomicznej;

3.2.2 Inicjowanie tworzenia modelowych programów edukacyjnych;

3.2.3 Tworzenie warunków do realizacji kompleksowych programów z edukacji ekonomicznej w tym m.in. różnych placówek oświatowych, integracji społecznej, ochrony zdrowia;

3.2.4 Wdrażanie programów edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego, przestępstw i nadużyć oraz zadłużeń;

3.2.5 Prowadzenie monitoringu oferty edukacji ekonomicznej w tym katalogu zasobów i braków w zakresie edukacji ekonomicznej;

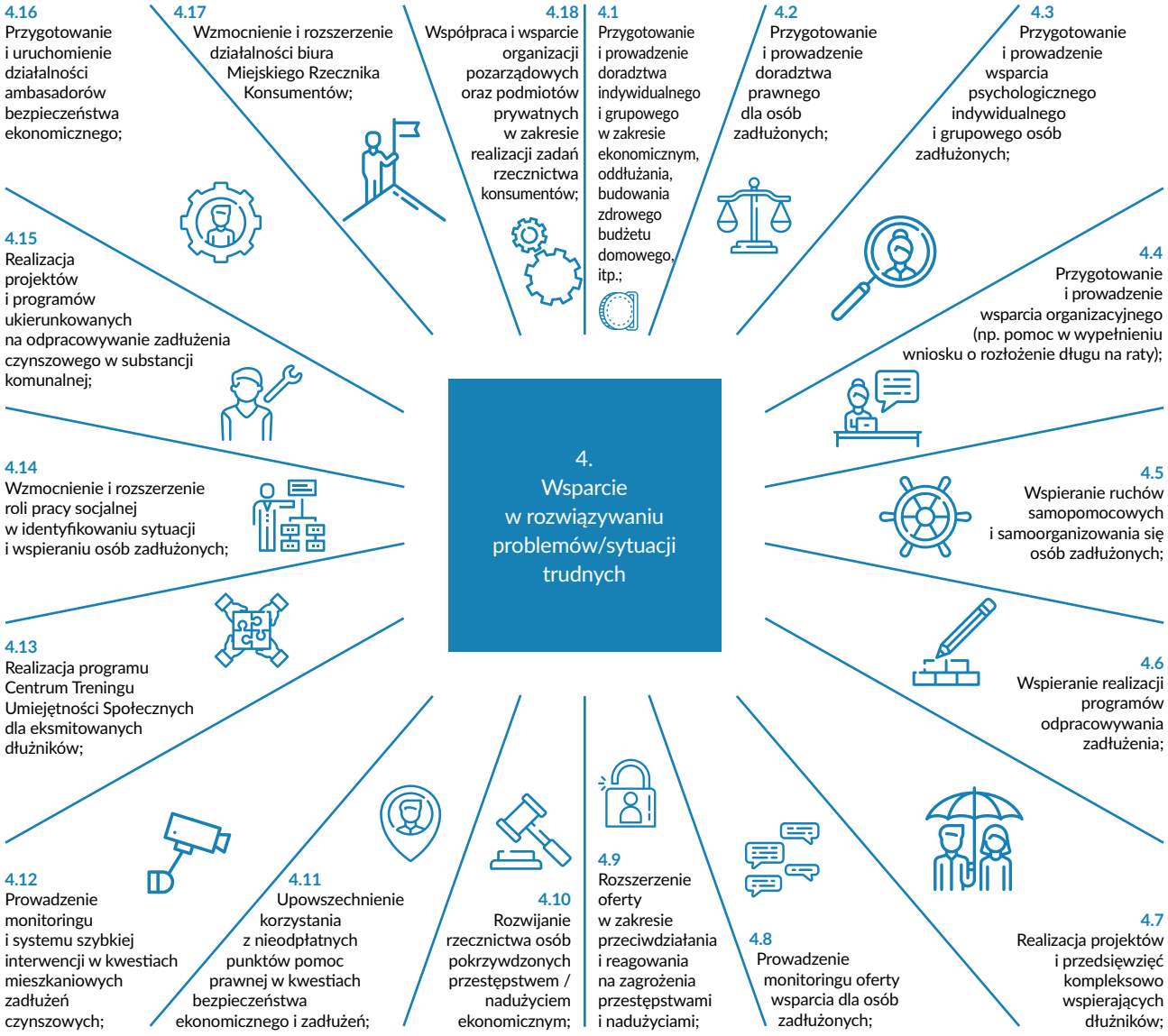
3.2.6 Prowadzenie punktów informacyjnych w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego w tym w ramach Gdańskiego Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych;

3.2.7 Przygotowanie i prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do osób zadłużonych i ich otoczenia;

3.2.8 Przygotowanie i realizacja programów, projektów, inicjatyw w zakresie prewencji nadmiernych zadłużeń i edukacji ekonomicznej.

Zadanie 4

Gdańskiego Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016 - 2023

Zakładane rezultaty Programu

VIII

Cel główny:

Zwiększenie bezpieczeństwa ekonomicznego mieszkańców i mieszkanek Gdańska dzięki wdrożeniu Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych

Wskaźnik 1:

Poczucie zagrożenia przestępstwami i nadużyciami ekonomicznymi wśród mieszkańców Gdańska.

Wartość wskaźnika:
Spadek o 5 punktów procentowych poziomu poczucia zagrożenia przestępstwami i nadużyciami ekonomicznymi odczuwanego wśród mieszkańców Gdańska w perspektywie 4 lat.

Źródło:
Badania jakości życia mieszkańców Gdańska zlecane przez Wydział Polityki Gospodarczej UMG (najbliższe badanie uwzględniające pomiar zjawiska w 2018 r.)

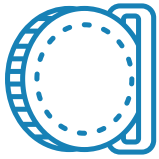

Wskaźnik 2:

Poczucie zagrożenia nadmiernym zadłużeniem wśród mieszkańców Gdańska.

Wartość wskaźnika:
Spadek o 5 punktów procentowych poziomu poczucia zagrożenia nadmiernym zadłużeniem (ryzyko wpadnięcia w tzw. spiralę zadłużenia) odczuwanego wśród mieszkańców Gdańska w perspektywie 4 lat.

Źródło:
Badania jakości życia mieszkańców Gdańska zlecane przez Wydział Polityki Gospodarczej UMG (najbliższe badanie uwzględniające pomiar zjawiska w 2018 r.)

Wskaźnik 3:

Możliwość regulowania opłat za mieszkanie, płacenia rachunków w ocenie mieszkańców Gdańska.

Wartość wskaźnika:
Spadek o 5punktów procentowych poziomu poczucia zagrożenia brakiem możliwości regulowania opłat za mieszkanie, płacenia rachunków wśród mieszkańców Gdańska w perspektywie 4 lat.

Źródło:
Badania jakości życia mieszkańców Gdańska zlecane przez Wydział Polityki Gospodarczej UMG (najbliższe badanie uwzględniające pomiar zjawiska w 2018 r.)

Cel szczegółowy 1:

Stworzenie systemu koordynacji i sieci współpracy.

Wskaźnik:

Opinie członków platformy współpracy
o działaniach systemu koordynacji i współpracy
w ramach Programu

Wartość wskaźnika:
90% pozytywnych opinii członków platformy współpracy
o działaniach systemu koordynacji i współpracy w ramach Programu
w perspektywie 6 lat funkcjonowania Programu.

Źródło: Coroczna ankieta ewaluacyjna odnosząca się do zaplanowanych działań i wskaźników w zadaniu 1 i 2 Programu przeprowadzona wśród członków platformy współpracy.

Cel szczegółowy 2:

Podniesienie jakości monitoringu i prewencji zagrożeń ekonomicznych, w tym szczególnie nadużyć i przestępstw ekonomicznych.

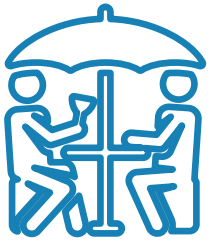

Wskaźnik 1:

Opinie członków platformy współpracy o monitoringu zagrożeń ekonomicznych.

Wartość wskaźnika:
90% pozytywnych opinii członków platformy współpracy o monitoringu zagrożeń ekonomicznych, w tym szczególnie nadużyć i przestępstw ekonomicznych w perspektywie 6 lat funkcjonowania Programu.

Źródło:
Coroczna ankieta ewaluacyjna Programu prowadzona wśród członków platformy współpracy

Wskaźnik 2:

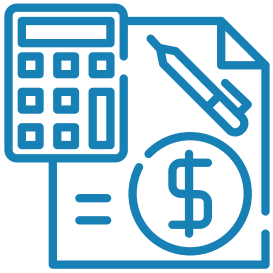
Opinie mieszkańców Gdańska - odbiorców Programu o działaniach prewencyjnych dotyczących zagrożeń ekonomicznych

Wartość wskaźnika:
80% pozytywnych opinii mieszkańców Gdańska - odbiorców Programu o działaniach prewencyjnych dotyczących zagrożeń ekonomicznych, w tym szczególnie nadużyć i przestępstw ekonomicznych w perspektywie 6 lat funkcjonowania Programu

Źródło:
Bieżące ankiety prowadzone przez wszystkich realizatorów Programu wśród jego odbiorców.

Cel szczegółowy 3:

Podniesienie jakości i rozszerzenie dostępu do edukacji ekonomicznej i prewencji nadmiernych zadłużeń.

Wskaźnik:

Liczba osób
nadmiernie zadłużonych mieszkańców Gdańska –
odbiorców działań Programu

Wartość wskaźnika:
Spadek o 10 punktów procentowych odsetka osób
nadmiernie zadłużonych mieszkańców Gdańska-odbiorców działań Programu
w perspektywie 6 lat funkcjonowania Programu.

Źródło: Bieżące ankiety prowadzone przez wszystkich realizatorów Programu wśród jego odbiorców.

Cel szczegółowy 4:

Podniesienie jakości i rozszerzenie dostępu do oferty wsparcia dla osób zadłużonych.

Wskaźnik:

Liczba osób zadłużonych, które rozpoczęły spłatę swoich przeterminowanych należności – mieszkańców Gdańska

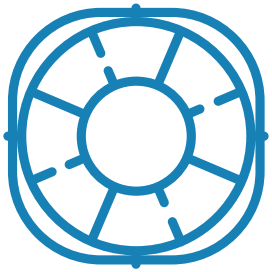
Wartość wskaźnika:

Wzrost o 2% w stosunku do roku poprzedniego odsetka osób zadłużonych, które rozpoczęły spłatę swoich przeterminowanych należności – mieszkańców Gdańska w stosunku do roku poprzedniego po każdym roku funkcjonowania Programu.

Źródło: Dane własne dot. dłużników alimentacyjnych (Gdańskie Centrum Świadczeń)i dłużników mieszkań komunalnych (Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych).

Cel szczegółowy 5:

Podniesienie jakości i rozszerzenie dostępu do oferty wsparcia ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych.

Wskaźnik:

Opinia ofiar
przestępstw i nadużyć ekonomicznych
o skuteczności otrzymanej pomocy.

Wartość wskaźnika:
80% pozytywnych ocen ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych
o skuteczności otrzymanej pomocy
w perspektywie 6 lat funkcjonowania Programu

Źródło: Bieżące ankiety prowadzone przez realizatorów Programu wśród ofiary przestępstw i nadużyć ekonomicznych.

IX Partnerzy Programu

Realizatorzy
Gdańskiego Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016-2023:

- Wydział Rozwoju Społecznego Urząd Miejski w Gdańsku;
- Wydział Polityki Gospodarczej Urząd Miejski w Gdańsku;
- Wydział Gospodarki Komunalnej Urząd Miejski w Gdańsku;
- Wydział Skarbu Urząd Miejski w Gdańsku;
- Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urząd Miejski w Gdańsku;
- Wydział Promocji, Informacji i Komunikacji Społecznej Urząd Miejski w Gdańsku;
- Miejski Rzecznik Konsumentów;
- Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. Seniorów;
- Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. Osób Niepełnosprawnych;
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku;
- Gdańskie Centrum Świadczeń;
- Gdański Urząd Pracy w Gdańsku;
- Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie;
- Fundacja Edukacyjna Ośrodek Doradztwa i Treningu Kierowniczego w Gdańsku;
- Pomorskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT w Gdańsku;
- Fundacja „Zaradni" w Zamościu;
- Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej w Gdyni;
- Stowarzyszenie Program Wsparcia Zadłużonych w Poznaniu;
- Komenda Miejska Policji w Gdańsku;
- Straż Miejska;
- Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych;
- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna;
- Wojewódzki Urząd Pracy;
- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Delegatura w Gdańsku;
- Izba Komornicza w Gdańsku;
- Narodowy Bank Polski, Oddział w Gdańsku;
- Izba Notarialna w Gdańsku;
- Pomorska Izba Adwokacka w Gdańsku;
- Okręgowa Izba Radców Prawnych w Gdańsku;
- Urząd Komunikacji Elektronicznej, Delegatura w Gdyni;
- Spółdzielnie Mieszkaniowe;
- Wspólnoty Mieszkaniowe;
- Zarządcy Nieruchomości;
- Firmy Windykacyjne;
- Organizacje senioralne, Kluby Seniorów, Uniwersytety III wieku i inne podmioty prowadzące działania skierowane do seniorów;
- Nieodpłatne Punkty Pomocy Prawnej;
- Biura Porad Obywatelskich;
- Instytucje finansowe;
- Podmioty pomocy i integracji społecznej;
- Podmioty ochrony zdrowia;
- Poradnie i ośrodki leczenia uzależnień, grupy samopomocowe;
- Podmioty edukacji i opieki / Przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży i dorosłych, centra kształcenia ustawicznego i praktycznego, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- Uczelnie wyższe i ośrodki badawcze;
- Pracodawcy i podmioty ekonomii społecznej.

Partnerzy
Gdańskiego Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych na lata 2016-2023:

- Komisja Nadzoru Finansowego;
- Gdańska Rada ds. Seniorów;
- Gdańska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych;
- Gdańska Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- Gdańska Rada ds. Równego Traktowania;
- Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych;
- Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego;
- Pomorski Urząd Wojewódzki;
- Sądy;
- Prokuratury.

X Zarządzanie Programem

Gdański Program Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych jest realizowany przy współpracy samorządu lokalnego, organizacji pozarządowych, instytucji oraz innych podmiotów zaangażowanych w działania związane z bezpieczeństwem ekonomicznym i wsparciem osób zadłużonych - w zakresie pomocy i integracji społecznej, edukacji, rynku pracy, bezpieczeństwa, wymiaru sprawiedliwości, porządku publicznego, ochrony zdrowia, mieszkalnictwa, finansów i bankowości, z udziałem środowisk naukowych i akademickich.

Powołana została stała sieć współpracy, Platforma Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych aby wymieniać doświadczenia i realizować wspólne przedsięwzięcia, zapewnić przepływ informacji, Grupa Zarządzająca koordynująca realizację programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych.

Realizacja poszczególnych zadań odbywa się przy współpracy z Gdańską Radą Działalności Pożytku Publicznego z uwagi na duże zaangażowanie w realizację programu organizacji pozarządowych.

Finansowanie programu odbywa się w ramach budżetu Miasta Gdańska oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł. Na potrzeby wdrażania programu tworzone są roczne plany wdrożeniowe, stawiające priorytety dla najważniejszych obszarów działań, z uwzględnieniem źródeł finansowania poszczególnych przedsięwzięć.

Monitoring realizacji programu BEiWOZ prowadzony jest w systemie ciągłym, powstawać będzie zestawienie wskaźników produktów w wymiarze rocznym. Ewaluacja programu prowadzona będzie w systemie 2-letnim, powstawać będzie raport ewaluacyjny, którego elementem będą rezultaty i wskaźniki programu.

Lider/koordynator Programu:
Urząd Miejski w Gdańsku Wydział Rozwoju Społecznego

Osoby do kontaktu:
Piotr Olech / Anna Gaj-Sokołowska
e-mail: piotr.olech@gdansk.gda.pl /
anna.gaj-sokolowska@gdansk.gda.pl
Tel. 58 323 67 27 / 58 323 70 70

Działania zrealizowane w od początku 2017 r. w ramach zarządzania Programem:

- Powołanie Grupy Zarządzającej programem BEiWOZ (zarządzenie PMG nr 273/17 z dnia 22.02.2017 r.). Odbyło się 6 spotkań Grupy Zarządzającej;
- Opracowanie i przyjęcie rocznego planu wdrożeniowego w ramach Programu na rok 2017;
- Powołanie Platformy Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (sieci współpracy i przepływu informacji pomiędzy instytucjami, jednostkami, służbami i organizacjami w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego: edukacji, monitoringu i prewencji nadużyć i przestępstw ekonomicznych, wsparcia osób zadłużonych i ofiar przestępstw i nadużyć ekonomicznych). Odbyły się 3 spotkania Platformy BEiWOZ;
- Stworzenie bazy danych działań i projektów planowanych do realizacji przez partnerów programu BEiWOZ w 2017 r. ;
- Ogłoszenie konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2017 r. określonych w „Programie współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2017" na zadanie: Wspieranie mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego i zapobiegania zadłużeniom – Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (kwota: 150 000 zł) – bez rozstrzygnięcia i wyboru realizatora;
- Zorganizowanie Tygodnia Bezpieczeństwa Ekonomicznego (8 - 12 maja 2017) – akcji edukacyjnej dla mieszkańców Gdańska w ramach kampanii informacyjnej „Bądź rozważny. Nie daj się oszukać";
- Wydanie publikacji „Pocieszek - Poradnik dłużnika";
- Wzmocnienie działalności biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów - dodatkowy etat;
- Współpraca/zaangażowanie kadry WRS w działania projektu „Zadłużeni w obligacjach" realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku;
- Ogłoszenie zapytania ofertowego na udzielenie zmówienia na usługi społeczne (w trybie art. 138 o ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2017 poz. 1579) w wyniku, którego wyłoniono oferentów dwóch zadań:

Zadanie
„Wsparcie osób zadłużonych i organizacja Trzeciego Dnia bez Długów w Gdańsku" – Elbląskie Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej za kwotę brutto: 72 000 zł

Zadanie
„Przygotowanie i przeprowadzenie cyklu zajęć pozalekcyjnych z edukacji ekonomicznej w Gdańsku" – Fundacja Edukacyjna ODiTK za kwotę brutto: 45 000 zł

Opis dobrych praktyk

XI

Inicjatywy, które pojawiły się zarówno na etapie budowy Programu jak i po jego przyjęciu stają się już tradycją w życiu Miasta. Poniżej przedstawiamy opis tych inicjatyw.

Pierwszy Gdański Dzień bez Długów – 17 listopada 2015 r.

Wydarzenie to miało miejsce 17 listopada 2015 r. w Gdańsku. W trzech miejscach można było dowiedzieć się, jak się nadmiernie nie zadłużać, jakie są metody wychodzenia z długów i jak racjonalnie prowadzić domowy budżet.

Przed wejściem do Urzędu Miejskiego w Gdańsku stanęło Mobilne Centrum #zyjebezdlugow, w Gdańskim Zarządzie Nieruchomości Komunalnych zostały uruchomione cztery stanowiska informacyjne dla mieszkańców lokali komunalnych, a w Powiatowym Urzędzie Pracy czynny był punkt konsultacyjny dotyczący radzenia sobie z zobowiązaniami finansowymi.

Wszyscy zainteresowani, którzy chcieli porozmawiać o swojej sytuacji finansowej, oraz Ci, którzy niepokoili się o zadłużenie swoich najbliższych lub osoby, które chciały po prostu więcej dowiedzieć się o zadłużeniu, mogli skorzystać szeregu propozycji przygotowanych wspólnie przez Miasto Gdańsk z partnerami:

1. **Żyję bez długów - Miasteczko wolne od długów przed Urzędem Miejskim w Gdańsku** – w specjalnym autokarze realizowane były porady prawne, psychologiczne i informacyjne udzielane przez Fundację Zaradni, Kredyt Inkaso i Kancelarię Prawniczą Forum. Akcja skierowana była do wszystkich mieszańców miasta, ale w szczególności do osób posiadających problemy z nadmiernym zadłużeniem oraz do osób zainteresowanych tematyką oszczędnego prowadzenia domowych budżetów. Akcja miała charakter edukacyjny. Jej najważniejszym

celem było podjęcie społecznej dyskusji na temat bezpieczeństwa ekonomicznego mieszkańców, zwiększenie świadomości gdańszczan, w zakresie prowadzenia w odpowiedzialny sposób domowych budżetów oraz wskazania sposobów wyjścia z trudnej sytuacji nadmiernego zadłużenia. Wszystkie porady udzielane były bezpłatnie, mieszkańcy otrzymywali także bezpłatne materiały informacyjne.

2. **Dzień bez Długów - pozwól sobie pomóc!** w Powiatowym Urzędzie Pracy – Grupa Kruk, PUP Gdańsk oraz Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej przygotowały punkt konsultacyjny, gdzie każdy zainteresowany dowiedział się jak poradzić sobie ze swoimi zobowiązaniami. Porad udzielali eksperci, którzy każdy przypadek analizowali indywidualnie, a na zakończenie przekazywali materiały edukacyjne. W punkcie konsultacyjnym można było również dokonać bezpłatnego sprawdzenia informacji o sobie w Rejestrze Dłużników ERIF. Każdy odwiedzający otrzymał pakiet przydatnych materiałów, które ułatwią mu lepsze zarządzanie domowym budżetem.

3. **Dzień otwarty dla osób z problemami czynszowymi** - Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych wspólnie z Wydziałem Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta w Gdańsku i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Gdańsku organizował dzień otwarty skierowany do dłużników czynszowych w mieszkaniach komunalnych. Mieszkańcy mogli uzyskać informacje na temat możliwości udzielenia ulg w spłacie zadłużenia, wykonania świadczenia wzajemnego tzw. „odpracowania długu" oraz ewentualnej procedury pomocy w wyjściu z zadłużenia. Ponadto uzyskali pełną informację w zakresie możliwości zamiany dotychczas zajmowanego zadłużonego mieszkania na inne – nie obciążone długiem. Ponadto konsultacji i porad udzielali pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku. Dla uczestników akcji były dostępne informatory Centrum Treningu Umiejętności Społecznych.

4. **Zadłużenia czynszowe w spółdzielniach mieszkaniowych** - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zaprosił do współpracy Spółdzielnie Mieszkaniowe. Na co dzień MOPR wspiera w ramach programu osłonowego klientów pomocy społecznej, którzy dzięki temu podpisują ugody i systematycznie ulega zmniejszeniu ich zadłużenie z tytułu najmu lokali socjalnych i komunalnych. Jednak zadłużenia występują także w spółdzielniach mieszkaniowych. Odbyło się zatem spotkanie z prezesami Spółdzielni Mieszkaniowych, które miało na celu pokazanie możliwości współpracy i stosowania form wsparcia określonych w programie osłonowym m.in.: motywowanie klienta do regulowania zobowiązań, doprowadzenie do podpisania ugody, rozłożenie na raty. Pokazując dobre efekty tych działań liczyliśmy na otwartość Zarządów Spółdzielni w kwestii rozkładania na raty, zamrożenia i umorzenia odsetek. Spotkanie miało rozpocząć wspólne wypracowanie modelu współpracy w tym zakresie. Spotkanie przybliżyło możliwości współpracy i stosowania różnych form wsparcia osób z zadłużeniem czynszowym.

Inicjatorem przedsięwzięcia był Wydział Rozwoju Społecznego Urzędu Miasta. Również w tym dniu odbył się briefing prasowy.

Pierwszy Gdański Dzień Bezpieczeństwa Ekonomicznego – 8 lutego 2016 r.

Wydarzenie to było organizowane w ramach budowanego wtedy Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych. Promowało bezpieczne postawy i zachowania w zakresie korzystania z usług finansowych, upowszechniało konsultacje konsumenckie oraz dostępną pomoc i informację prawną. Celem było również zwiększenie poziomu wiedzy gdańszczan z zakresu ekonomii, przydanej przy zarządzaniu domowym budżetem.

Gdański Dzień Bezpieczeństwa Ekonomicznego był punktem kulminacyjnym kampanii „Bądź rozważny. Nie daj się oszukać". Była to akcja edukacyjno-promocyjna skierowana do mieszkańców Gdańsk. Zwracała ona uwagę gdańszczan na problem oszustw i nadużyć finansowych. Akcja promocyjna trwała do 22 lutego 2016r.

Pierwszy Dzień Bezpieczeństwa Ekonomicznego odbył się 8 lutego 2016 roku w CH Manhattan. W ramach wydarzenia udzielano specjalistycznych porad dla klientów w przestrzeni galerii, odbyły się mini wykłady i pogadanki w przestrzeni biblioteki, dostępne były bezpłatne konsultacje, dystrybuowane były materiały informacyjne i edukacyjne. Doradzali przedstawiciele: Okręgowej Izby Radców Prawnych, Izby Notarialnej, Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Komendy Miejskiej Policji, Narodowego Banku Polskiego, Polskiej Izby Turystyki, Straży Miejskiej, Gdańskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych, Stowarzyszenia Krzewienia Edukacji Finansowej i Ośrodka Doradztwa Finansowego i Konsumenckiego, Stowarzyszenia Program Wsparcia Zadłużonych, Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Gdańskie, Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz Miejski Rzecznik Konsumentów.

W Bibliotece Manhattan można było wysłuchać wykładów na tematy dotyczące:

- bezpiecznego szukania oferty turystycznej;
- rozpoznawania czy mam problem z zadłużeniem i czy potrzebuje pomocy;
- składania reklamacji na usługi telekomunikacyjne;
- jak nie dać się oszukać „na wnuczka", „na policjanta";
- na co zwrócić uwagę przy zawieraniu umów;
- zawierania umów telekomunikacyjnych pod wpływem błędu;
- mediacji w zakresie usług telekomunikacyjnych i pocztowych;
- odpowiedzialnego kupowania.

Drugi Gdański Dzień bez Długów – 17 listopada 2016 r.

17 listopada 2016 roku w Gdańsku można było dowiedzieć się, jak się nadmiernie nie zadłużać oraz jakie są metody wychodzenia z długów. Inicjatywa ta była skierowana do wszystkich zainteresowanych, dla których Miasto Gdańsk wspólnie z partnerami przygotowało kilka propozycji:

1. **Dzień otwarty dla osób z problemami czynszowymi** – Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych wspólnie z Wydziałem Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta w Gdańsku i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Gdańsku zorganizował dzień otwarty skierowany do dłużników czynszowych w mieszkaniach komunalnych. Mieszkańcy mogli uzyskać informacje na temat możliwości udzielenia ulg w spłacie zadłużenia, wykonania świadczenia wzajemnego tzw. „odpracowania długu" oraz ewentualnej procedury pomocy w wyjściu z zadłużenia. Ponadto mieszkańcy uzyskali pełną informację w zakresie możliwości zamiany dotychczas zajmowanego zadłużonego mieszkania na inne – nie obciążone długiem. Ponadto konsultacji i porad udzielali pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku. Dla uczestników akcji były dostępne informatory Centrum Treningu Umiejętności Społecznych. Pracownicy z Gdańskiego Centrum Świadczeń informowali o warunkach ubiegania się o dodatek mieszkaniowy, dodatek energetyczny i obniżkę dochodową czynszu.

2. **Sposoby dochodzenia roszczeń u operatorów pocztowych oraz dostawców usług telekomunikacyjnych Pracownicy Urzędu Komunikacji Elektronicznej Delegatury w Gdyni (UKE)** udzielali konsultacji z zakresu usług telekomunikacyjnych i pocztowych. Zainteresowane osoby otrzymały informacje na temat sposobów dochodzenia roszczeń w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania/świadczenia usługi pocztowej lub usługi telekomunikacyjnej przez operatora pocztowego lub dostawcę usług telekomunikacyjnych. Pracownicy UKE udzielali pomocy w zakresie składania reklamacji do operatora, przekazali informacje o polubownych sposobach rozwiązywania sporów: mediacji prowadzonych przez Prezesa UKE oraz o Stałym Polubownym Sądzie Konsumenckim działającym przy Prezesie UKE.

3. **Konsultacje z zakresu prawa spadkowego, rodzinnego, karnego, jak również w zakresie procedury cywilnej (w tym postępowania egzekucyjnego) i karnej.** Adwokaci – przedstawiciele Pomorskiej Izby Adwokackiej w Gdańsku udzielali zainteresowanym konsultacji.

4. **Konsultacje dotyczące postępowania egzekucyjnego.** Przedstawiciele Izby Komorniczej w Gdańsku udzielali konsultacji w zakresie egzekucji komorniczej.

5. **Zadłużenia czynszowe w spółdzielniach mieszkaniowych.** Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zaprosił do współpracy spółdzielnie mieszkaniowe. Na co dzień MOPR wspiera w ramach programu osłonowego klientów pomocy społecznej, którzy dzięki temu podpisują ugody i systematycznie ulega zmniejszeniu ich zadłużenie z tytułu najmu lokali socjalnych i komunalnych. Jednak zadłużenia występują także w spółdzielniach mieszkaniowych. Spotkanie miało na celu pokazanie możliwości współpracy i stosowania form wsparcia określonych w programie osłonowym m.in.: motywowanie klienta do regulowania zobowiązań, doprowadzenie do podpisania ugody, rozłożenie na raty. Poruszony został także temat obligacji społecznych i udziału spółdzielni mieszkaniowych w tym projekcie (MOPR aplikował o środki ministerialne).

Gdański Tydzień Bezpieczeństwa Ekonomicznego 8-12 maja 2017 r.

Od 8 do 12 maja 2017 roku na terenie całego Gdańska, w różnych instytucjach, odbywał się Tydzień Bezpieczeństwa Ekonomicznego.

Wszystkie wydarzenie odbywały się pod wspólnym hasłem – Zadbaj o swoje bezpieczeństwo ekonomiczne! – aby umożliwić zrobienie pierwszego kroku na drodze bezpieczeństwa ekonomicznego i skorzystanie z bezpłatnych porad tym wszystkim, którzy:

- mają problemy finansowe;
- nie wiedzą gdzie udać się po pomoc, kiedy zalegają z czynszem;
- boją się spotkania z komornikiem.

To innowacyjne ogólnomiejskie wydarzenie organizowane było w ramach wdrażania Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych oraz kampanii informacyjnej „Bądź rozważny. Nie daj się oszukać". Akcja miała charakter edukacyjny, a jej najważniejszym celem było zwiększenie świadomości prawnej gdańszczan oraz pokazanie skutecznych sposobów, jak nie dać się oszukać i jak poradzić sobie z zadłużeniami. Istotne było również szerzenie wiedzy ekonomicznej oraz wypromowanie odpowiedzialnej postawy przy korzystaniu z powszechnie dostępnych usług finansowych.

Dla wszystkich zainteresowanych Miasto Gdańsk wspólnie z partnerami przygotowało szereg propozycji:

Gdańskie Centrum Świadczeń – udzielanie informacji dotyczącej: świadczeń wypłacanych przez GCŚ (dedykowanym rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej) oraz ustawowych działań podejmowanych wobec osób zobowiązanych do alimentacji, które nie wywiązują się z tego obowiązku (cel: pogłębienie wiedzy dotyczącej obowiązujących regulacji prawnych w tym zakresie i planowanych zmian);

Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych – udzielanie porad i informacji w zakresie możliwości spełnienia zobowiązań w formie świadczenia rzeczowego (tzw. odpracowanie zadłużenia), rozłożenia na raty, zamiany lokalu. Wyjaśnianie kwestii związanych z procedurami wypowiedzenia umowy najmu, postępowań sądowych i egzekucyjnych w sprawach o zapłatę i eksmisje;

Wojewódzki Urząd Pracy - „Jak nie dać się oszukać szukając pracy" - udzielanie porad z zakresu bezpiecznych wyjazdów za granicę za pośrednictwem EURES oraz w zakresie bezpiecznego korzystania z usług agencji zatrudnienia.

Urząd Komunikacji Elektronicznej – „Wiem co podpisuję" - udzielanie informacji na temat nieuczciwych praktyk rynkowych stosowanych przez firmy telekomunikacyjne przy zawieraniu umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz wskazywanie możliwości uniknięcia negatywnych skutków już zawartej umowy – odstąpienie od umowy, reklamacja.

ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. i KRUK S.A – możliwość zarejestrowania się w serwisie infoKonsument.pl - Każda osoba mogła bezpłatnie sprawdzić: Jakie informacje na jej temat znajdują się w BIG, kto sprawdzał informacje na jej temat w ciągu ostatniego roku w biurze informacji gospodarczej ERIF oraz będą mogli sprawdzić rzetelność płatniczą wybranych przedsiębiorców.

Mieszkańcy Gdańska zostali również zaproszeni:

- na dyżury **Miejskiego Rzecznika Konsumentów**;
- na Dni Otwarte **Centrum Treningu Umiejętności Społecznych** prowadzonego przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta;
- do skorzystania z bezpłatnego poradnictwa w **Ośrodku Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem**;
- do skorzystania z bezpłatnych porad prawnych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki i rozwiązywania problemów zadłużeń, świadczonych w **9 Centrach Pracy Socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie** oraz w **9 punktach nieodpłatnej pomocy prawnej**, prowadzonych przez organizacje pozarządowe;
- na dyżury policjantów z **Komendy Miejskiej Policji** oraz pracowników socjalnych i prawników **MOPR** w 4 Domach Sąsiedzkich;
- na spotkania o bezpieczeństwie ekonomicznym z przedstawicielami **Pomorskiej Izby Adwokackiej** w 6 Domach Sąsiedzkich;
- na **dyżur Straży Miejskiej** w 1 Domu Sąsiedzkim.

Ponadto w ramach Tygodnia Bezpieczeństwa Ekonomicznego **Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER** zorganizował punkty konsultacyjne będą prowadzone przez:

- **Pomorski Fundusz Pożyczkowy** – doradztwo w zakresie finansowania działalności gospodarczej;
- **Doradców STARTERA** – doradztwo prawne z zakresu zabezpieczenia biznesu, rozwijania biznesu oraz unikania kryzysu w firmie, crowdfundingu.

Dodatkowo **Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej** udzielało porad prawno-finansowych dotyczących spłaty zobowiązań finansowych i informacji o działających ośrodkach Doradztwa Finansowego i Konsumenckiego, które na co dzień udzielają tego typu porad.

Krajowy Rejestr Długów BIG SA udzielał darmowych konsultacji dla osób indywidualnych z zakresu zarządzania finansami i ochrony przed wyłudzeniami. Prezentowane były rozwiązania z zakresu skutecznego zabezpieczenia własnego numeru PESEL przed oszustami i wyłudzeniami. Na stoisku przedstawione zostały narzędzia, które umożliwiają włączenie specjalnych alertów informujących że ktoś posłużył się naszym numerem PESEL, sprawdzenie czy nie zostaliśmy dopisani jako dłużnicy do Krajowego Rejestru Długów BIG SA oraz weryfikację wiarygodności finansowej swojego pracodawcy, biura podróży, dewelopera. Udzielano konsultacji dla przedsiębiorców z zakresu zarządzania finansami i ochrony przed wyłudzeniami. Każda zainteresowana firma mogła bezpłatnie sprawdzić, czy nie została dopisana do bazy KRD BIG SA. Udzielano też porad na temat, jak przyspieszyć terminy płatności za swoje usługi, jak skutecznie rozmawiać z dłużnikami,

w jaki sposób poprawić płynność finansową w firmie, czy zaoszczędzić na działaniach windykacyjnych nie psując relacji z klientami.

W Tygodniu Bezpieczeństwa Ekonomicznego odbyły się również wydarzenia towarzyszące:

Spotkanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie ze spółdzielniami mieszkaniowymi na temat obligacji społecznych jako nowatorskiej metody przeciwdziałania zadłużeniom mieszkaniowym oraz dostępnych form wsparcia przez MOPR dla osób posiadających zadłużenia.

Pokazy filmów tematycznych w Mediatece w Europejskim Centrum Solidarności. Fundacja Edukacyjna OdiTK zorganizowała spotkania dla uczniów szkół ponadpodstawowych poświęcone zagadnieniom społeczno-ekonomicznym połączone z pokazem filmów fabularnych i dokumentalnych poświęconych tej tematyce oraz dyskusją z udziałem eksperta.

Seminarium Bezpieczeństwa Ekonomicznego w Starterze
W siedzibie Gdańskiego Inkubatora Przedsiębiorczości STARTER odbyło się spotkanie podczas, którego zostały zaprezentowane wyniki badania „Życie finansowe młodych Polaków", zrealizowanego przez Stowarzyszenie Program Wsparcia Zadłużonych we współpracy z BIG InfoMonitor. Spotkanie połączone było z panelem dyskusyjnym przedstawicieli Platformy Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych.

Inauguracja kampanii nieskradzione.pl dotyczącej dbania o dane zawarte w dowodzie osobistym
Mając na uwadze rosnącą skalę zagrożeń związanych z kradzieżą tożsamości, Biuro Informacji Kredytowej wraz Komendą Główną Policji prowadzą od 2015 roku ogólnopolską akcję edukacyjną Nieskradzione.pl. Celem akcji jest uświadomienie wszystkim Polakom, że wystarczy przestrzegać kilku prostych zasad, aby uniknąć bardzo nieprzyjemnych konsekwencji kradzieży tożsamości. Od 11 maja br. każda osoba odbierająca dowód osobisty w Urzędzie Miejskim w Gdańsku otrzymuje informację, jak chronić swoje dokumenty i swoją tożsamość. Zgłoszenia w sprawie utraty dowodu osobistego przyjmowane są w Zespołach Obsługi Mieszkańców Urzędu Miejskiego w Gdańsku w trzech lokalizacjach: ul. Partyzantów 74, ul. Nowe Ogrody 8/12 oraz ul. Wilanowska 2. Wszystkie potrzebne informacje znajdują się na stronie www.nieskradzione.pl – to zbiór uporządkowanych porad i podpowiedzi oraz proste patenty na bezpieczeństwo na co dzień. Zainteresowani znajdą na stronie m.in. możliwości zabezpieczenia się przed kradzieżą danych osobowych oraz zastrzegania zagubionego dowodu osobistego, również poza granicami kraju.

Bezpieczeństwo ekonomiczne przedsiębiorców – Pracodawcy Pomorza
W dniu 12 maja w godz. 10:00 – 11:30 w siedzibie Pracodawców Pomorza przy Al. Zwycięstwa 24 odbyło się spotkanie na temat bezpieczeństwa ekonomicznego przedsiębiorców. Wykład poprowadził pan Jan Zacharewicz – Przewodniczący sekcji doradztwa biznesowego i prawnego Pracodawców Pomorza.

Kolejne strony publikacji dotyczącej
Gdańskiego Programu Bezpieczeństwa Ekonomicznego
poświęcamy różnym działaniom, projektom, dobrym praktykom
podejmowanym na co dzień przez szerokie grono
realizatorów Programu.

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Pomorska Izba Adwokacka w Gdańsku**
Zakres działań	Szkolenia dla seniorów prowadzone w ramach Akcji Senior, stanowiącej jeden z filarów Programu Edukacyjnego Pomorskiej Izby Adwokackiej w Gdańsku pod nazwą: Adwokat przydaje się w życiu
Dane teleadresowe	ul. Chlebnicka 48/51, 80- 830 Gdańsk, e-mail: ora@adwokatura.gdansk.pl, http://www.adwokatura.gdansk.pl/
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Adwokat Agnieszka Kapała-Sokalska - koordynator Akcji Senior tel.: 888438168 lub (58)5336942 e-mail: edukacja@adwokatura.gdansk.pl
Opis projektu	Adwokaci i aplikanci adwokaccy z Pomorskiej Izby Adwokackiej w Gdańsku prowadzą dla Seniorów szkolenie prawne – w ramach **Akcji Senior**, stanowiącej jeden z filarów Programu Edukacyjnego Izby pod nazwą: **Adwokat przydaje się w życiu.** Program Edukacyjny realizowany jest od 2014 roku. Szkolenia koncentrują się na tych zagadnieniach prawnych, które mogą być przydatne Seniorom w codziennych relacjach społecznych. Zajęcia nakierowane są na pokazanie, jak prawo działa w praktyce. Celem zajęć prawnych dla Seniorów jest **podniesienie świadomości prawnej** w tej grupie wiekowej, **przeciwdziałanie wykluczeniu prawno-społecznemu** osób starszych, jak również przekazanie Seniorom, że poznanie oraz właściwe zrozumienie praw oraz obowiązków, jakie wynikają z przepisów prawa, jest kluczowe do prawidłowego funkcjonowania w życiu codziennym. Jednocześnie celem szkoleń jest wskazanie Seniorom, **na czym polega rola adwokata**, w czym adwokat może pomóc i kiedy warto się do adwokata o tę pomoc zwrócić. Niestety Polacy zwykle **zbyt późno zwracają się o pomoc do adwokata**. Często decydują się na skorzystanie z konsultacji prawnych dopiero na etapie sądowym, czasem w bardzo późnym stadium postępowania, gdy niezwykle trudne (lub wręcz niemożliwe) jest odwrócenie negatywnych skutków wcześniejszych, samodzielnie podejmowanych działań. Jednym z celów Akcji Senior jest również **zmiana złych nawyków** w tej materii. Szkolenia prowadzą praktycy, osoby z dużą wiedzą i doświadczeniem w zakresie danej dziedziny prawa. W szkoleniach bierze zwykle udział od 30 do 80 osób! Wstęp na szkolenia jest otwarty, zajęcia prowadzone są ***pro publico bono* (nieodpłatnie)**. Koordynatorem Akcji Senior jest **adwokat Agnieszka Kapała-Sokalska**
Realizowane działania	W ramach Akcji Senior odbywają się w szczególności następujące szkolenia prawne: • **Senior jako dłużnik** (m.in. problematyka postępowań egzekucyjnych, odpowiedzialności odszkodowawczej za niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie zobowiązań); • **Senior jako spadkobierca** (m.in. kwestia odpowiedzialności za długi spadkowe); • **Senior w rodzinie** (m.in. zobowiązania finansowe pomiędzy członkami rodziny, w tym kwestia długów alimentacyjnych)

Zakładane rezultaty	Podniesienie świadomości prawnej osób starszych, przeciwdziałanie wykluczeniu prawo-społecznemu seniorów, uzupełnienie wiedzy seniorów w zakresie podstawowych mech-anizmów prawnych, ukształtowanie nawyku korzystania na możliwie najwcześniejszym etapie sprawy z profesjonalnej pomocy prawnej, czyli pomocy adwokata.
Adresaci	Seniorzy – spotykający się przede wszystkim w klubach seniora, klubach osiedlowych, centrach aktywizacji seniorów, a także przebywający w domach pomocy społecznej
Partnerzy	Szkolenia zostały, jak dotąd, skierowane do seniorów spotykających się w/na (20 miejsc): • Klubie Osiedlowym „Rozstaje” na gdańskiej Zaspie, • Klubie Seniora na Morenie w Gdańsku, • Klubie Osiedlowym ALF na gdańskim Chełmie, • Klubie Inicjatyw Seniora Swissmed, • Domu Pomocy Społecznej “Ostoja” na gdańskich Stogach, • Domu Sąsiedzkim na ul. Biskupiej w Gdańsku, • Centrum Aktywności i Wsparcia dla Osób Starszych “Pod Cisem” w Gdańsku- Brzeźnie, • Klubie Seniora „Motława” w gdańskim Śródmieściu, • Klubie Seniora „Wrzos” we Wrzeszczu Dolnym w Gdańsku, • Klubie Osiedlowym Bolek i Lolek w Gdańsku, • Klubie Osiedlowym Maciuś I w Gdańsku, • Klubie Seniora „Rajska Panorama” we Wrzeszczu Dolnym w Gdańsku, • Dziennym Domu Pomocy i Środowiskowym Domu Samopomocy prowadzonym przez Gdańską Fundację “I Ty Możesz Wszystko”, • Uniwersytecie Trzeciego Wieku AWFiS w Gdańsku, • Klubie Seniora “Tęcza” w Gdyni, • „Współdzielni” w Gdyni, • Domu Pomocy Społecznej w Gdyni, • Bibliotece Sopockiej Sopoteka, • Dziennym Domu Pomocy w Sopocie, • Klubie Seniora JANTAR w Helu.

ADWOKAT
PRZYDAJE SIĘ W ŻYCIU

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Gdańskie Centrum Świadczeń**
Zakres działań	1. udzielanie wsparcia finansowego rodzinom, które w ramach własnych zasobów finansowych nie mogą zabezpieczyć wszystkich swoich potrzeb bytowych, 2. podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych, zobowiązanych do zwrotu należności, powstałych z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci, 3. dochodzenie należności powstałych z tytułu nienależnego pobrania świadczeń, 4. udzielanie ulg w spłacie należności powstałych z tytułu wypłacenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz nienależnego pobrania świadczeń
Dane teleadresowe	**Adres siedziby:** ul. Powstańców Warszawskich 25, 80-152 Gdańsk **Telefon:** 58 326 50 34 **Adres e-mail:** dyrekcja@gcs.gda.pl **Adres strony internetowej:** www.gcs.gda.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Edyta Zaleszczak-Dyks
Opis projektu	1. rozpowszechnienie informacji dotyczącej finansowych form wsparcia rodzin spełniających ustawowe kryteria, 2. rozpowszechnienie informacji dotyczącej konsekwencji niewywiązywania się z obowiązku spłaty powstałych należności
Realizowane działania	1. indywidualne konsultacje, 2. uczestniczenie w lokalnych spotkaniach z mieszkańcami, 3. uczestniczenie w lokalnych inicjatywach, 4. współudział w tworzeniu publikacji dedykowanych określonym grupom społecznym
Zakładane rezultaty	**podniesienie świadomości wśród mieszkańców Gdańska w zakresie:** 1. możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe, 2. konsekwencji niewywiązywania się z nałożonego przez państwo obowiązku spłaty powstałych zobowiązań
Adresaci	1. beneficjenci świadczeń finansowych, 2. osoby zobowiązane do alimentacji, 3. osoby zobowiązane do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń
Partnerzy	Biura Informacji Gospodarczej

Gdańskie Centrum Świadczeń

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych Samorządowy Zakład Budżetowy** w zakresie Uchwały z dn. 30.09.2010r. również Urząd Miejski Wydział Gospodarki Komunalnej
Zakres działań	1. **UCHWAŁA NR LII/1466/10 RADY MIASTA GDAŃSKA z dnia 30 września 2010 r.** w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Miasta Gdańska i jednostkom podległym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania ulg. 2. Zarządzenie nr 100/2012 Dyrektora Gdańskiego Zarządu Nieruchomości Komunalnych SZB w sprawie ułatwienia spłaty zadłużenia osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej w formie odpracowania należności dla GZNK. 3. UCHWAŁA NR XXII/651/04 RADY MIASTA GDAŃSKA z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Gdańska oraz zasad udzielania pomocy w wynajęciu takich lokali w zasobach Towarzystw Budownictwa Społecznego. 4. UCHWAŁA NR XLVI/1034/13 Rady Miasta Gdańska z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Gdańska na lata 2014-2018
Dane teleadresowe	Samorządowy Zakład Budżetowy ul. Partyzantów 74, 80-254 Gdańsk tel. 341 27 50, sekretariat@gznk.pl, www.gznk.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Lidia Zuchowska tel. 58 340 76 70, ez@gznk.pl
Opis projektu	1. Uchwała ustala szczegółowe zasady, sposób i tryb umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Miasta Gdańska lub jej jednostkom podległym od osób fizycznych, osób prawnych, jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej oraz warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną. Celem działania jest wsparcie osób i podmiotów zadłużonych poprzez udzielenie ulgi w spłacie zadłużenia np. rozłożenie zaległości na raty, odroczenie spłaty zaległości. 2. Zarządzenie reguluje możliwość uregulowania zaległych opłat za lokal w formie świadczenia rzeczowego tzw. odpracowania zaległości. Celem działania jest ułatwienie dłużnikom będącym w trudnej sytuacji finansowej wywiązania się z zaległych zobowiązań. 3. Uchwała ustala szczegółowe zasady wynajmowania wszystkich lokali i pomieszczeń przeznaczonych na cele mieszkalne oraz warunki dokonywania zamiany lokali i wielopłaszczyznowy system zamiany mieszkań, w tym najemców posiadających zaległości w opłatach za używanie lokalu. Celem działania jest wsparcie najemców i użytkowników posiadających zadłużenie z tytułu opłat za najem lub bezumowne użytkowanie lokalu, poprzez umożliwienie dokonania zamiany lokalu ze spłatą zadłużenia przez przejemcę długu.

Opis projektu	4. Uchwała ustala szczegółowo wielopłaszczyznowy system zamiany lokali, w tym najemców lokali komunalnych posiadających zadłużenie czynszowe. Celem działania jest umożliwienie dłużnikom będącym w trudnej sytuacji życiowej, zamiany lokali na lokal o niższych opłatach, dopasowany wielkością do możliwości finansowych mieszkańców, przy jednoczesnej spłacie zadłużenia.
Realizowane działania	1. Rozłożenia na raty , odroczenia, umorzenia zaległości. 2. Umożliwienie wykonywania czynności świadczonych na rzecz Gminy Miasta Gdańska 3. Informowanie o możliwości zgłoszenia zajmowanego lokalu do zamiany, w formie pisemnej (zaproszenia, wezwania do zgłoszenia lokalu do zamiany), elektronicznej (publikacja ofert na stronie gznk.pl) telefonicznej oraz bezpośredniej w siedzibie Biura Zamiany Mieszkań. 4. Poszukiwanie kontrahenta do zamiany, deklarującego chęć spłaty zadłużenia.
Zakładane rezultaty	1. Spłata zadłużenia rozłożonego na raty, możliwość przywrócenia tytułu prawnego do zajmowanego lokalu. 2. Odpracowanie zadłużenia, przywrócenie tytułu prawnego do zajmowanego lokalu 3. Spłata zadłużenia, możliwość zamiany lokalu na inny o niższym standardzie, tańszy w utrzymaniu. 4. Możliwość posiadania tytułu prawnego do lokalu uzyskanego w wyniku zamiany. **Zapobieganie bezdomności.**
Adresaci	1. Zadłużone osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej. 2. Zadłużone osoby fizyczne lub osoby wykonujące świadczenie rzeczowe w ich imieniu. 3. Zadłużone osoby fizyczne, najemcy i użytkownicy lokali komunalnych.
Partnerzy	MOPR w Gdańsku

Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Miejski Rzecznik Konsumentów w Gdańsku**
Zakres działań	• zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów; • występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów; • współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi; • prowadzenie edukacji konsumenckiej
Dane teleadresowe	ul. Wały Jagiellońskie 1, 80-853 Gdańsk pokój 103A telefon 58 323 70 11 http://www.gdansk.pl/urzad-miejski/miejski-rzecznik-konsumentow e-mail: mrk@gdansk.gda.pl adres do korespondencji: ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Agnieszka Iwanowicz
Realizowane działania	Bezpłatne poradnictwo oraz występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów w związku z umowami cywilnoprawnymi zawartymi między konsumentami a przedsiębiorcami.
Adresaci	Konsumenci będący mieszkańcami miasta Gdańska

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Centrum Treningu Umiejętności Społecznych Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie**
Zakres działań	Podstawowym celem działalności Centrum Treningu Umiejętności Społecznych jest pomoc naszym beneficjentom w powrocie do aktywnego życia w społeczeństwie. Zapewniamy tymczasowe pomieszczenie osobom eksmitowanym, realizujemy zadania prowadzące do podniesienia kompetencji społecznych, a co za tym idzie, zminimalizowania ryzyka wykluczenia społecznego.
Dane teleadresowe	ul. Wyzwolenia 48, 80-537 Gdańsk 519-192-680 ctus@ab.org.pl; www.bezdomnosc.org.pl; www.facebook.com/ctusgdansk

Osoba do kontaktu/ Koordynator	Anna Czerniewska-Kasprzyk
Opis projektu	Nasza placówka niesie kompleksową pomoc osobom zagrożonym eksmisją i eksmitowanym.
Realizowane działania	Jest to nie tylko miejsce przebywania osób po eksmisjach, ale przede wszystkim jest to model pomocy osobom eksmitowanym z mieszkań socjalnych, który powstał dzięki ścisłej współpracy kilku instytucji i obejmuje wiele obszarów. Działania partnerów skupiają się wokół zapewnienia osobom po eksmisji pomieszczeń tymczasowych na czas od 6–12 miesięcy, gdzie po przejściu pozytywnie treningu umiejętności społecznych, mają szansę na otrzymanie nowego lokalu socjalnego z zasobów miasta Gdańska. Model jest realizowany w trzech obszarach – formalnym, wspierającym i monitorującym – proces pracy z klientem rozpoczyna się jeszcze przed eksmisją i jest kontynuowany po opuszczeniu CTUS. Obszar formalny to przydzielenie i kierowanie beneficjentów do tymczasowych pomieszczeń, obszar wspierający – zapewnienie beneficjentom wsparcia, aktywizacji społecznej i zawodowej prowadzącej do wyjścia z trudnej sytuacji, w której się znaleźli, zaś obszar monitorujący to wskazanie beneficjentom istniejących ścieżek procesu usamodzielnienia po zakończeniu pobytu w CTUS, oraz monitorowanie tego procesu.
Zakładane rezultaty	• podniesienie kompetencji społecznych u osób eksmitowanych, • minimalizowanie ryzyka wykluczenia społecznego, • wyposażenie w umiejętności niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, • aktywizacja w obszarach społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym.
Adresaci	Projekt kierowany jest do osób, bądź środowisk rodzinnych zagrożonych bezdomnością, wobec których orzeczono i zrealizowano wyroki eksmisyjne. A także do osób / środowisk rodzinnych poszkodowanych w wyniku wydarzeń losowych oraz do osób stosujących przemoc domową.
Partnerzy	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Gdańsk, Wydział Rozwoju Społecznego Urzędu Miasta Gdańsk, Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych, Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Ośrodek Doradztwa Finansowego i Konsumenckiego przy Stowarzyszeniu Krzewienia Edukacji Finansowej w Gdyni**
Zakres działań	Udzielanie porad oraz pomoc w sporządzaniu pism w zakresie postępowania windykacyjnego, cywilnego, egzekucyjnego, upadłości konsumenckiej, analiza umów kredytowych/ pożyczkowych
Dane teleadresowe	58 624 98 72, skef@skef.pl, ptokarczyk@skef.pl, www.skef.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Piotr Tokarczyk
Opis projektu	Ośrodek doradztwa od 2001 r. nieprzerwanie udziela pomocy osobom zadłużonym oraz osobom planującym zawrzeć umowę kredytu/ pożyczki. Z porad ośrodka może skorzystać każdy, jednakże w tej samej sprawie klient może zgłosić się 3-krotnie. Udzielenie pomocy może polegać na wyjaśnieniu sytuacji prawnej w jakiej znajduje się klient, sporządzeniu projektu pisma, lub przygotowaniu pisma.
Realizowane działania	Udzielanie porad i pomoc w sporządzaniu pism
Zakładane rezultaty	Pomoc osobom zadłużonym, podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie umów kredytów, konsekwencji związanych z zadłużeniami.
Adresaci	Osoby zadłużone, osoby starsze, osoby wykluczone społecznie

Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Komenda Miejska Policji w Gdańsku**
Zakres działań	• działania profilaktyczne w zakresie edukacji seniorów pod kątem oszustw tzw „na wnuczka” oraz tym podobnych, • analiza zjawiska oszustw, gdzie ofiarami są osoby starsze
Dane teleadresowe	ul. Nowe Ogrody 27, 80-803 Gdańsk, komendant.gdansk@gd.policja.gov.pl www.gdansk.policja.gov.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Koordynator w zakresie działań profilaktycznych asp.sztab. Dominik Polsakiewicz, tel. 58 32 16 237, asp.sztab. Joanna Kachel, tel. 58 32 16 292
Realizowane działania	• spotkania ze zorganizowanymi grupami seniorów, • prezentacja i opisanie sposobu postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożenia oszustwem np. „na wnuczka” oraz tym podobnych, • przybliżenie działań podejmowanych przez Policję w sytuacji ujawnienia usiłowania oraz dokonania oszustwa „na wnuczka” oraz tym podobnych
Zakładane rezultaty	• podnoszenie poziomu świadomości osób grupy docelowej (seniorów) w zakresie zapobiegania oszustwom „na wnuczka” oraz tym podobnych w środowisku lokalnym
Adresaci	Domy sąsiedzkie i osiedlowe
Partnerzy	WRS, MOPR, CIK, CTUS

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	STRAŻ MIEJSKA W GDAŃSKU
Zakres działań	Edukacja dla Bezpieczeństwa Wiem, znam działam- Bezpieczny Senior.
Dane teleadresowe	ul. Elbląska 54/60 80-724 Gdańsk, www.strazmiejska.gda.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Agnieszka Solecka
Opis projektu	Celem projektu jest aktywizacja oraz edukacja osób starszych o zagrożeniach występujących w mieście, pogłębianie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i prawa oraz nauka metod postępowania w sytuacjach niebezpiecznych.
Realizowane działania	Wykłady spotkania z Seniorami na temat bezpieczeństwa ogólnego i osobistego
Zakładane rezultaty	Wzmocnienie osób starszych, zwrócenie uwagi na grożące niebezpieczeństwa, pokazanie w jaki sposób pracują przestępcy jakie mają wypracowane sposoby aby oszukać wyłudzić pieniądze, Poszerzenie wiedzy Seniorów z zakresu bezpieczeństwa i prawa, wskazanie sposobów postepowania w sytuacjach niebezpiecznych, wskazać prawidłową relację
Adresaci	Seniorzy
Partnerzy	Kluby Seniora

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku**
Zakres działań	Ośrodek jest jednostką organizacyjną Miasta Gdańska. Realizuje w szczególności zadania z zakresu pomocy społecznej. Udziela m. in. pomocy finansowej, świadczy usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego, opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi i bezdomnymi, organizuje zastępczą opiekę rodzicielską, a przede wszystkim aktywizuje społecznie i zawodowo osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
Dane teleadresowe	ul. Konrada Leczkowa 1A, 80-432 Gdańsk tel. 58 342 31 50; 58 342 31 51 mopr@mopr.gda.pl; www.mopr.gda.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Bożena Dołkowska, Wydział Aktywizacji
Opis projektu	Jednodniowe, powtarzane **cyklicznie warsztaty** dotyczą gospodarowania budżetem domowym i sposobów wyjścia z zadłużenia. Uczestnicy warsztatów poznają zagadnienia dotyczące zadłużenia oraz dowiadują się, jak zarządzać budżetem domowym. Podczas ćwiczeń trenuje się przewidywanie i planowanie bieżących wydatków oraz radzenie sobie z tymi zobowiązaniami finansowymi, które trudniej jest spłacać. Pracownicy socjalni mogą poznać specyfikę trudności finansowych, z jakimi zmagają się klienci MOPR, aby potem móc angażować się w jeszcze większym stopniu w edukację klientów MOPR. Warsztaty prowadzi Roman Pomianowski, psycholog, założyciel Stowarzyszenia Program Wsparcia Zadłużonych z Poznania.
Realizowane działania	jednodniowe warsztaty „Mały krok - Wielka szansa“
Zakładane rezultaty	• Zwiększenie umiejętności radzenia sobie z zadłużeniami domowymi przez klientów MOPR. • 30 przeszkolonych pracowników socjalnych.
Adresaci	14.09.2016 r. - zadłużeni klienci Ośrodka 20.09.2017 r. - pracownicy socjalni
Partnerzy	Stowarzyszenie Program Wsparcia Osób Zadłużonych, Grupa KRUK

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku**
Zakres działań	Ośrodek jest jednostką organizacyjną Miasta Gdańska. Realizuje w szczególności zadania z zakresu pomocy społecznej. Udziela m. in. pomocy finansowej, świadczy usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego, opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi i bezdomnymi, organizuje zastępczą opiekę rodzicielską, a przede wszystkim aktywizuje społecznie i zawodowo osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
Dane teleadresowe	ul. Konrada Leczkowa 1A, 80-432 Gdańsk tel. 58 342 31 50; 58 342 31 51 mopr@mopr.gda.pl; www.mopr.gda.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Bożena Dołkowska, Wydział Aktywizacji
Opis projektu	Wdrażanie **Programu Osłonowego** dla najemców i użytkowników lokali mieszkalnych i tymczasowych pomieszczeń w 2011 r. poprzedziło badanie socjologicznie, którym objętych został ok. 1500 najemców zasobu mieszkaniowego Miasta. Badanie miało na celu diagnozę potrzeb najemców, określenie przyczyn trudności w bieżącym regulowaniu należności, a w konsekwencji właściwe ukierunkowanie form pomocy. Podstawowym warunkiem uczestniczenia w Programie jest zawarcie kontraktu, określającego m.in. zasady opłacania bieżącego czynszu i innych opłat za korzystanie z lokalu oraz zasady spłaty odsetek za zwłokę w opłatach czynszowych.
Realizowane działania	Uczestnicy Programu mają bezpłatny dostęp do poradnictwa prawnego i psychologicznego, wsparcia asystenta rodziny, a także mogą uzyskać pomoc w uregulowaniu stanu prawnego lokalu. Ważnym elementem programu jest zatrudnienie wspomagane, które pozwoli umożliwić spłatę zaległego czynszu, realizowane m.in. w formie prac społecznie – użytecznych, świadczenia prac na rzecz Miasta, z których dochód będzie przekazywany na pokrycie zaległości czynszowych. Zaplanowano również pomoc finansową i oddłużeniową (np. umorzenie części zaległości, rozłożenie spłaty zaległości na raty, umorzenie odsetek).
Zakładane rezultaty	Wypracowanie nawyku regulowania należności mieszkaniowych, a także zwiększenie płynności finansowej administratorów zasobu komunalnego.
Adresaci	Mieszkańcy Miasta Gdańska zagrożeni utratą mieszkania z powodu zaległości czynszowych
Partnerzy	WGK UM, GZNK, GUP, GCŚ i organizacje pozarządowe

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku**
Zakres działań	Ośrodek jest jednostką organizacyjną Miasta Gdańska. Realizuje w szczególności zadania z zakresu pomocy społecznej. Udziela m. in. pomocy finansowej, świadczy usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego, opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi i bezdomnymi, organizuje zastępczą opiekę rodzicielską, a przede wszystkim aktywizuje społecznie i zawodowo osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
Dane teleadresowe	ul. Konrada Leczkowa 1A, 80-432 Gdańsk tel. 58 342 31 50; 58 342 31 51 mopr@mopr.gda.pl; www.mopr.gda.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Bożena Dołkowska, Wydział Aktywizacji
Opis projektu	Zadanie **„Misja przeciwko eksmisji”** było realizowane w latach 2011-2012 w ramach projektu systemowego Ośrodka „Systematycznie do celu”. Jego celem było stworzenie i utrzymanie systemu pomocy osobom i rodzinom mieszkającym w zadłużonych lokalach z zasobów własnych Miasta Gdańska. W roku 2011 objęto asystenturą 103 osób, z których 87 podjęło spłatę zadłużeń czynszowych. W 2012 r. realizowało projekt 60 uczestników, a z 51 osób, które rozpoczęły spłacać swoje długi - 22 osoby dokonały całkowitej spłaty wszystkich zaległości finansowych.
Realizowane działania	W ramach Indywidualnej Strategii, czyli planu działań zmierzających do wyjścia z trudnej sytuacji życiowej i wspierany przez asystenta i pracownika socjalnego każdy uczestnik brał udział w zajęciach aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej. Miał możliwość nieodpłatnego korzystania z indywidualnych porad prawnych.
Zakładane rezultaty	1. Podnoszenie świadomości społecznej poprzez informację i edukację społeczeństwa w zakresie profilaktyki bezdomności i wykluczenia społecznego w Gdańsku. 2. Podejmowanie spłaty zadłużeń czynszowych. 3. Zmniejszenie liczby osób i rodzin zagrożonych utratą mieszkania w Gdańsku.
Adresaci	Mieszkańcy Miasta Gdańska zagrożeni utratą mieszkania z powodu zaległości czynszowych
Partnerzy	Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Gdański GZNK

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku**
Zakres działań	Ośrodek jest jednostką organizacyjną Miasta Gdańska. Realizuje w szczególności zadania z zakresu pomocy społecznej. Udziela m. in. pomocy finansowej, świadczy usługi z zakresu poradnictwa specjalistycznego, opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi i bezdomnymi, organizuje zastępczą opiekę rodzicielską, a przede wszystkim aktywizuje społecznie i zawodowo osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
Dane teleadresowe	ul. Konrada Leczkowa 1A, 80-432 Gdańsk tel. 58 342 31 50; 58 342 31 51 mopr@mopr.gda.pl; www.mopr.gda.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Anna Dukowska, koordynator projektu
Opis projektu	Projekt **„Zadłużeni w obligacjach”** zakłada stworzenie nowego mechanizmu finansowania usług społecznych w Polsce z wykorzystaniem obligacji społecznych poprzez opracowanie gotowego do testowania modelu wdrażania obligacji społecznych oraz zawiązanie funkcjonalnego partnerstwa, którego zadaniem będzie przetestowanie wypracowanego modelu w ramach konkursu drugiego etapu oraz pozyskanie inwestora, który sfinansuje przedsięwzięcie. Celem głównym projektu jest zmniejszenie problemu zadłużeń czynszowych występujących wśród mieszkańców Gdańska poprzez wykorzystanie mechanizmu obligacji społecznych. W celu wypracowania najbardziej skutecznego i innowacyjnego mechanizmu obligacji utworzono interdyscyplinarny zespół ekspertów. W przygotowania zostaną zaangażowane także osoby zadłużone. Termin realizacji: 15.05.2017 – 14.02.2018.
Realizowane działania	1. Badanie dłużników (zasób gminny i prywatny). 2. Prace interdyscyplinarnego zespołu ekspertów. 3. Organizacja targów i spotkań dla potencjalnych inwestorów i realizatorów. 4. Wizyty studyjne i konsultacje modelu.
Zakładane rezultaty	1. Wypracowanie modelu wdrażania obligacji 2. Zawiązane partnerstwo co najmniej zarządcy i usługodawcy oraz pozyskanie inwestora 3. Przetestowanie modelu przez partnerstwo – II etap projektu
Adresaci	Osoby/rodziny posiadające zadłużenia czynszowe w gminnym i poza gminnym zasobie mieszkaniowym, zagrożone eksmisją i bezdomnością
Partnerzy	Brak na etapie wypracowywania modelu

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura UOKiK w Gdańsku**
Zakres działań	Realizacja wybranych zadań i priorytetów wynikających z rządowej polityki konsumenckiej
Dane teleadresowe	ul. Podwale Przedmiejskie 30 80-824 Gdańsk tel/fax 58-346 29 32 gdansk@uokik.gov.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Adam Waszkiewicz
Opis projektu	Realizacja wybranych zadań i priorytetów wynikających z rządowej polityki konsumenckiej
Realizowane działania	Zwiększenie bezpieczeństwa ekonomicznego konsumentów: 1. w zakresie umów sprzedaży towarów i usług zawieranych na odległość (e-commerce) lub poza lokalem, w szczególności gdy wiąże się to z zaciągnięciem zobowiązań 2. na rynkach usług finansowych
Zakładane rezultaty	Poprawa sytuacji konsumentów poprzez eliminację naruszeń na skutek działań władczych (decyzje, ostrzeżenia publiczne) oraz nie władczych (wezwania do zaniechania praktyk): 1. w zakresie umów sprzedaży towarów i usług zawieranych na odległość (e-commerce) lub poza lokalem, 2. na rynkach usług finansowych
Adresaci	Przedsiębiorcy i konsumenci w sytuacji gdy naruszony jest interes publiczny
Partnerzy	Organy, instytucje i organizacje mające na celu ochronę interesów konsumentów (np. Miejscy i Powiatowi Rzecznicy Konsumentów)

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Urząd Komunikacji Elektronicznej w Warszawie** **Natomiast na terenie woj. pomorskiego UKE Delegatura w Gdyni**
Zakres działań	Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej jest organem regulacyjnym w zakresie działalności telekomunikacyjnej i pocztowej, gospodarki zasobami częstotliwości oraz kontroli spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. Jest także organem wyspecjalizowanym w zakresie kontroli wyrobów emitujących lub podatnych na emisję pola elektromagnetycznego, w tym aparatury i urządzeń telekomunikacyjnych wprowadzonych do obrotu handlowego w Polsce.
Dane teleadresowe	Urząd Komunikacji Elektronicznej, ul. Kasprzaka 18/20, 01-211 Warszawa (www.uke.gov.pl) Natomiast na terenie woj. pomorskiego UKE Delegatura w Gdyni, ul Kielecka 103, 81-650 Gdynia (www.uke.gov.pl, Gdynia@uke.gov.pl, tel. 586692390)
Osoba do kontaktu/ Koordynator	W UKE Delegaturze w Gdyni Krzysztof Piekarski
Opis projektu	Realizacja kampanii „Mój smartfon, mój mały świat – klikam z głową” oraz „Wiem co podpisuję”
Realizowane działania	Edukowanie młodych użytkowników w zakresie bezpiecznego korzystania ze smartfonów, tabletów, komputerów. Korzystanie z potencjału Internetu. Zaznajomienie seniorów (ale nie tylko) z aspektami związanymi z zawieraniem umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych (koniecznością zapoznania się z treścią umowy przed jej podpisaniem, upewnienie się z jaką firmą będzie zawierana umowa, informowanie o możliwość odstąpienia od umowy, wskazanie UKE jako instytucji, gdzie można złożyć skargę na działanie operatora telekomunikacyjnego. Wskazania.
Zakładane rezultaty	Zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży podczas korzystania z smartfonów, tabletów, komputerów także odnośnie mogących pojawić się zagrożeń (SMS Premium, płatne gry, przejęcie przez osoby obce informacji znajdujących się w komputerze, telefonie i ich wykorzystanie) Zwiększenie świadomości osób starszych podczas zawierania umów, zmianie operatora telekomunikacyjnego, odnośnie np. przysługujących im uprawnień.
Adresaci	Uczniowie klas I-III oraz IV-VI szkół podstawowych. Seniorzy (ale nie tylko)

UKE | Urząd Komunikacji Elektronicznej

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Izba Notarialna w Gdańsku**
Zakres działań	Dzień Otwarty Notariatu – „Porozmawiaj z notariuszem, jak bezpiecznie przekazać majątek”
Dane teleadresowe	ul. Wł. Jagiełły 10, 81-757 Sopot tel. (58) 551 63 55 e-mail: izba@gdin.pl www.gdin.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	Jolanta Szerszeń – notariusz
Opis projektu	W dniu 25 listopada 2017 roku odbędzie się ósma edycja Dnia Otwartego Notariatu - organizowanej co roku przez samorząd notarialny ogólnopolskiej, społecznej akcji edukacyjnej pozwalającej zasięgnąć nieodpłatnych porad w zakresie ważnych dla każdego zagadnień prawnych związanych z praktyką notarialną.
Realizowane działania	Akcja reklamująca wydarzenie – plakaty, broszury informacyjne, ulotki i banery.
Zakładane rezultaty	Zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa. Promocja prospołecznej polityki środowisk prawniczych.
Adresaci	Dla wszystkich.
Partnerzy	Krajowa Rada Notarialna, Patronat honorowy Prezydenta Miasta Gdańska, Patronat medialny: Radio RMFfm i Gazeta Prawna.

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Instytut Pedagogiki na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego**
Dane teleadresowe	E-mail: dokpko@ug.edu.pl
Osoba do kontaktu/ Koordynator	dr Piotr Kowzan
Opis projektu	„Wprowadzenie do problemu długu i poszukiwanie form pracy z osobami zadłużonymi" 30 godzinny kurs fakultatywny w semestrze letnim 2017/2018
Realizowane działania	Zapoznanie studentów: • z pedagogicznymi teoriami konceptualizującymi zadłużenie; • z wynikami badań nad długiem i migracjami prowadzonymi na Uniwersytecie Gdańskim; • z wybranymi aktami prawnymi istotnymi z punktu widzenia osoby zadłużonej oraz osoby pracującej z osobą zadłużoną; • z sądowym postępowaniem egzekucyjnym, zwłaszcza ze środkami zaskarżenia przysługującymi osobie zadłużonej, • z gdańskimi i międzynarodowymi inicjatywami wspierającymi dłużników i wypracują własne pomysły na taką pomoc
Zakładane rezultaty	Student/ka wie jak doprowadzić do rozpoczęcia postępowania egzekucyjnego wobec osoby zadłużonej i będzie w stanie przewidzieć dalszy tok takiego postępowania. Student/ka wie jakie inicjatywy mają szanse pomóc zadłużonym. Student/ka umie ocenić dopuszczalność przeprowadzenia upadłości konsumenckiej wobec osoby zadłużonej. Student/ka prawidłowo interpretuje zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne) związane z zadłużaniem się ludzi, rozpoznając trudną sytuację osób i rodzin dla określenia celów pomocy społecznej, a także rozpoznając uwarunkowania prawne pomocy społecznej dla osób zadłużonych.
Adresaci	Studenci pracy socjalnej (III rok studiów licencjackich)

UNIWERSYTET GDAŃSKI

Nazwa podmiotu/instytucji/ jednostki/organizacji	**Wydział Skarbu Urząd Miejski w Gdańsku**
Zakres działań	1. Umożliwienie spłaty zadłużenia w dogodniejszy dla zobowiązanego sposób 2. Zapobieżenie ewentualnemu wpadaniu nabywców lokali w zadłużenie wobec Gminy Gdańsk 3. W szczególnych przypadkach anulowanie zadłużenia
Dane teleadresowe	ul. Nowe Ogrody 8/12 80-803 Gdańsk pokój nr 379 tel.: +48 58 323 63 79 fax: +48 58 323 66 79 e-mail: ws@gdansk.gda.pl
Opis projektu	1. przygotowanie Zarządzenia PMG 2. dołączenie ulotki o zasadach zwrotu bonifikaty do protokołu sprzedaży lokalu 3. przygotowanie projektu uchwały RMG
Realizowane działania	1. Rozkładanie na raty, odraczanie terminów płatności należności z tytułu nabycia gminnego lokalu mieszkalnego, lub zwrotu bonifikaty 2. Informacja dla nabywców lokali o obowiązku zwrotu bonifikaty przy sprzedaży lokalu 3. Przygotowywanie projektów Uchwał Rady Miasta Gdańska o odstąpieniu od żądania zwrotu bonifikaty
Zakładane rezultaty	1. Możliwość spłaty zadłużenia przez dłużnika 2. część nabywców nie naraża się na obowiązek zwrotu bonifikaty w szczególnych sytuacjach zwolnienie dłużnika z długu
Adresaci	Nabywcy lokali komunalnych

Załączniki

XII

Gdzie szukać pomocy?

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE
ul. Leczkowa 1A, 80-432 Gdańsk
tel. 58 342 31 50
www.mopr.gda.pl

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE
CENTRUM PRACY SOCJALNEJ:
- CPS 1, ul. Modrzewskiego 2A, tel. 58 347 86 00
- CPS 2, Plac Ks. Gustkowicza 13, tel. 58 522 01 80
- CPS 3, ul. Powstańców Warszawskich 25, tel. 58 326 50 00
- CPS 4, ul. Lecha 1, tel. 58 511 46 00
- CPS 5, ul. Spadzista 5, tel. 58 320 53 00
- CPS 6, ul. Powstańców Warszawskich 25, tel. 58 326 50 00
- CPS 7, ul. Marynarki Polskiej 134A, tel. 58 520 70 00
- CPS 8, ul. Elbląska 66D, tel. 58 304 58 10
- CPS 9, ul. Piekarnicza 16, tel. 58 304 36 50

GDAŃSKIE CENTRUM ŚWIADCZEŃ - PUNKT INFORMACYJNY
ul. 3 Maja 9, 80-802 Gdańsk
tel. 58 326 79 89
www.gcs.gda.pl

GDAŃSKI ZARZĄD NIERUCHOMOŚCI KOMUNALNYCH
ul. Partyzantów 74, 80-254 Gdańsk
tel. 58 341 27 50
www.gznk.pl

GDAŃSKI ZARZĄD NIERUCHOMOŚCI KOMUNALNYCH
DZIAŁ NIERUCHOMOŚCI
BIURO ZAMIANY MIESZKAŃ
ul. Dyrekcyjna 6, 80-852 Gdańsk,
tel. 58 320 80 68

GDAŃSKI ZARZĄD NIERUCHOMOŚCI KOMUNALNYCH
BIURO OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW:

- **BOM nr 1**, ul. Sienna 6, 80-705 Gdańsk Stogi, tel. 58 320 80 35
- **BOM nr 2**, ul. Zielona 8/9, 80-746 Gdańsk Śródmieście, tel. 58 301 65 41
- **BOM nr 4**, ul. Trakt Św. Wojciecha, 80-017 Gdańsk Orunia, tel. 58 320 76 39
- **BOM nr 7**, ul. Mściwoja II 44, 80-384 Gdańsk Oliwa, tel. 58 524 56 76
- **BOM nr 8**, ul. Śniadeckich 12, 80-204 Gdańsk Śródmieście, tel. 58 520 43 32
- **BOM nr 9**, ul. Na Zaspę 31, 80-546 Gdańsk Nowy Port, tel. 58 520 43 36

URZĄD MIEJSKI W GDAŃSKU
ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
tel. 58 323 60 00
www.gdansk.pl

URZĄD MIEJSKI W GDAŃSKU
WYDZIAŁ GOSPODARKI KOMUNALNEJ
ul. Kartuska 5, 80-103 Gdańsk
e-mail: wgk@gdansk.gda.pl

- Dyrektor
  pokój nr 319
  tel. 58 323 70 80
- Referat Lokalowy
  ul. Partyzantów 74B, 80-254 Gdańsk
  pokój nr 307
  tel. 58 524 11 70

ZESPOŁY OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW W GDAŃSKU:

- **ZOM 1**, ul. Partyzantów 74, 80-254 Gdańsk, tel. 58 323 69 00,
- **ZOM 2**, ul. Milskiego 1, 80-809 Gdańsk, tel. 58 323 71 70,
- **ZOM 3**, ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk, tel. 58 323 60 30 oraz 68,
- **ZOM 4**, ul. Wilanowska 2, 80-809 Gdańsk, tel. 58 323 71 30

CENTRUM TRENINGU UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH
TOWARZYSTWA POMOCY IM. ŚW. BRATA ALBERTA KOŁO GDAŃSKIE
ul. Wyzwolenia 48,
80-537 Gdańsk-Nowy Port,
tel. 48 519 192 680
www.bezdomnosc.org.pl

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE:

- **BIURO PORAD PRAWNYCH I INFORMACJI OBYWATELSKIEJ W GDAŃSKU**
  ul. Wojska Polskiego 8/10-12, 80-277 Gdańsk,
  tel. 58 765 00 01,
  e-mail: poradyprawnegdansk@familijny.pl

- **CENTRUM INTERWENCJI KRYZYSOWEJ PCK W GDAŃSKU**
  Plac Ks. Gustkowicza 13, 80-543 Gdańsk,
  tel/fax. 58 511 01 21/22

- **DEMOKRATYCZNA UNIA KOBIET**
  ul. Miszewskiego 17, 80-239 Gdańsk,
  pokój 201,
  tel. 58 345 50 16

- **STUDENCKA UNIWERSYTECKA PORADNIA PRAWNA**
  ul. Bażyńskiego 6, 80-952 Gdańsk,
  III piętro, pok. 4043,
  tel. 58 523 29 75
  (czynny w czasie dyżurów od 16.00-19.00)
  e-mail: suppug@o2.pl

- **KANCELARIA PARAFIALNA KOŚCIOŁA MATKI BOSKIEJ BOLESNEJ**
  porad prawnych udzielają emerytowani prawnicy
  w każdą pierwszą i trzecią środę miesiąca,
  ul. Głęboka 1, 80-759 Gdańsk,
  w godzinach 17.00 do 18.00

- **BIURO PORAD OBYWATELSKICH – STOWARZYSZENIE AKCJA SPOŁECZNA /SAS/**
  ul. Pniewskiego 5/4, 80–246 Gdańsk,
  tel. 58 520 38 28
  e-mail: sas.bpo@wp.pl
  Czynne od poniedziałku do czwartku w godz. 16.00–19.00

- **MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW**
  ul. Wały Jagiellońskie 1, 80-853 Gdańsk,
  tel. 58 323 70 11;
  fax 58 305 34 52
  email: umg@gdansk.gda.pl

• **OKRĘGOWY INSPEKTORAT PRACY W GDAŃSKU**
ul. Okopowa 7, 80-819 Gdańsk,
II piętro, pokój 202
Linia porad telefonicznych
801 002 400,
58 73 16 400

• **FEDERACJA KONSUMENTÓW**
ul. Obrońców Westerplatte 12, 80-317 Gdańsk,
tel. 58 552 27 25
ul. Szczęśliwa 3, 80-190 Gdańsk,
tel. 58 769 86 52

• **OKRĘGOWY INSPEKTORAT PRACY W GDAŃSKU**
bezpłatne porady z zakresu prawa pracy
ul. Dmowskiego 12, 80-264 Gdańsk,
tel. 58 520 18 27
czynne od poniedziałku do piątku w godz. 8.00–18.00

• **REDAKCJA DZIENNIKA BAŁTYCKIEGO**
Targ Drzewny 9/11, 80-894 Gdańsk,
pokój nr 06, wejście od ul. Garncarskiej
rejestracja: 0 800 15 00 39 (poniedziałek 9.00–9.30)

PUNKTY NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ – PORADNICTWO PRAWNE
Gdańsk, ul. Dyrekcyjna 5 (I piętro)
od poniedziałku do piątku, godz. od 8.00 do 18.00

Stowarzyszenie Jasień
Gdańsk, ul. Elbląska 66
od poniedziałku do piątku, godz. od 14.00 do 18.00

Stowarzyszenie Jasień
Gdańsk, ul. Zakopiańska 40,
Dom Sąsiedzki “Zakopianka”
od poniedziałku do piątku, godz. od 9.00 do 13.00

Fundacja Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych
Gdańsk, ul. Gościnna 10 (Dom Sąsiedzki)
poniedziałek, godz. od 16.00 do 20.00
wtorek, godz. od 8.30 do 12.30
środa, godz. od 13.00 do 17.00
czwartek, piątek, godz. od 15.00 do 19.00

Fundacja Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych
Gdańsk, Al. Grunwaldzka 5
poniedziałek, czwartek i piątek, godz. od 10.00 do 14.00
wtorek, godz. od 15.30 do 19.30, środa, godz. od 8.30 do 12.30

Stowarzyszenie Akcja Społeczna
Gdańsk, ul. Hoża 4
poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek, godz. od 15.00 do 19.00
środa, godz. od 11.30 do 15.30

Stowarzyszenie Akcja Społeczna
Gdańsk, ul. Północna 5
poniedziałek, środa, czwartek, piątek, godz. od 13.00 do 17.00
wtorek, godz. od 12.00 do 16.00

Fundacja Teneo
Gdańsk, ul. Kisielewskiego 12
poniedziałek, godz. od 15.30 do 19.30
wtorek, czwartek, piątek, godz. od 16.00 do 20.00
środa, godz. od 8.00 do 12.00

Fundacja Teneo
Gdańsk, ul. Jagiellońska 11
poniedziałek, środa, godz. od 15.30 do 19.30
wtorek, godz. od 8.00 do 13.00
czwartek, piątek, godz. od 8.00 do 12.00

Instytut Aktywizacji Regionów
Gdańsk, ul. Polanki 121
poniedziałek, środa, godz. od 14.00 do 18.00
wtorek, czwartek, piątek, godz. od 10.00 do 14.00

PORADY PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH, PRAWNIKÓW I PSYCHOLOGÓW W SPRAWACH ZADŁUŻEŃ W 9 CENTRACH PRACY SOCJALNEJ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W GDAŃSKU:

ul. Modrzewskiego 2A, Pl. Ks. Gustkowicza 13,
ul. Dyrekcyjna 5 (parter), ul. Lecha 1, ul. Spadzista 5,
ul. Powstańców Warszawskich 25, ul. Marynarki Polskiej 134 A,
ul. Elbląska 66 D, ul. Piekarnicza 16
godz. od 11.00 do 14.00

PORADNICTWO OŚRODKA POMOCY DLA OSÓB POKRZYWDZONYCH PRZESTĘPSTWEM

Gdańsk, ul. Polanki 76a
poniedziałek, środa, czwartek, piątek, godz. od 8 .00 do 15.00
wtorek, godz. od 13.00 do 20.00

Wzór wniosku dłużnika o ogłoszenie upadłości osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej

https://ms.gov.pl/pl/dzialalnosc/broszury-i-publikacje/upadlosc-konsumencka/

WNIOSEK DŁUŻNIKA O OGŁOSZENIE UPADŁOŚCI OSOBY FIZYCZNEJ NIEPROWADZĄCEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	
P o u c z e n i e 1. Formularz należy wypełnić czytelnie, bez skreśleń i poprawek. 2. Każdą rubrykę niezacieniowaną należy wypełnić albo skreślić. Jeśli po wpisaniu treści w rubryce pozostało wolne miejsce, należy je skreślić w sposób uniemożliwiający dopisywanie. 3. Do wniosku należy dołączyć jego odpis i odpis załączników. 4. W przypadku, gdy informacje nie mieszczą się w odpowiednich rubrykach, należy je umieścić na kolejnych ponumerowanych kartach formatu A4 ze wskazaniem uzupełnianej rubryki. Pod dodaną do formularza treścią należy złożyć podpis. 5. Dodatkowe pouczenia są umieszczone na ostatniej stronie wniosku.	**Data wpływu:**
1. Sąd, do którego składany jest wniosek	
1.1. Nazwa sądu:	
1.2. Miejscowość:	
1.3. Ulica:	
1.4. Numer budynku:	
1.5. Numer lokalu:	
1.6. Kod pocztowy:	
2. Dłużnik	
2.1. Imię:	
2.2. Nazwisko:	
2.3. PESEL*	
Miejsce zamieszkania i adres dłużnika	
2.4. Kraj:	
2.5. Miejscowość:	
2.6. Ulica:	
2.7. Numer domu:	
2.8. Numer lokalu:	
2.9. Kod pocztowy:	
2.10. Czy adres do doręczeń jest inny niż adres zamieszkania dłużnika?	❑ **NIE (należy przekreślić rubryki od 2.11. do 2.16.)** ❑ **TAK (należy wypełnić rubryki od 2.11. do 2.16.)**
Adres do doręczeń dłużnika	
2.11. Kraj:	

* Jeśli dłużnik nie posiada numeru PESEL, dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację np.: numer i seria dowodu osobistego, paszportu, numer identyfikacji podatkowej.

2.12. Miejscowość:	
2.13. Ulica:	
2.14. Numer domu:	
2.15. Numer lokalu:	
2.16. Kod pocztowy:	
Przedstawiciel ustawowy dłużnika	
2.17. Czy dłużnik działa przez przedstawiciela ustawowego?	❑ **NIE (należy przekreślić rubryki od 2.18. do 2.32.)** ❑ **TAK (należy wypełnić rubryki od 2.18. do 2.32.)**
2.18. Imię przedstawiciela ustawowego:	
2.19. Nazwisko przedstawiciela ustawowego:	
Miejsce zamieszkania i adres przedstawiciela ustawowego dłużnika	
2.20. Kraj:	
2.21. Miejscowość:	
2.22. Ulica:	
2.23. Numer domu:	
2.24. Numer lokalu:	
2.25. Kod pocztowy:	
2.26. Czy adres do doręczeń jest inny niż adres zamieszkania przedstawiciela ustawowego?	❑ **NIE (należy przekreślić rubryki od 2.27. do 2.32.)** ❑ **TAK (należy wypełnić rubryki od 2.27. do 2.32.)**
Adres do doręczeń przedstawiciela ustawowego dłużnika	
2.27. Kraj:	
2.28. Miejscowość:	
2.29. Ulica:	
2.30. Numer domu:	
2.31. Numer lokalu:	
2.32. Kod pocztowy:	
Pełnomocnik dłużnika	
2.33. Czy dłużnik ma pełnomocnika?	❑ **NIE (należy przekreślić rubryki od 2.34. do 2.48.)** ❑ **TAK (należy wypełnić rubryki od 2.34. do 2.48.)**
2.34. Imię pełnomocnika:	

2.35. Nazwisko pełnomocnika:	
Miejsce zamieszkania i adres pełnomocnika dłużnika	
2.36. Kraj:	
2.37. Miejscowość:	
2.38. Ulica:	
2.39. Numer domu:	
2.40. Numer lokalu:	
2.41. Kod pocztowy:	
2.42. Czy adres do doręczeń jest inny niż adres zamieszkania pełnomocnika dłużnika?	❑ **NIE (należy przekreślić rubryki od 2.43. do 2.48.)** ❑ **TAK (należy wypełnić rubryki od 2.43. do 2.48.)**
Adres do doręczeń pełnomocnika dłużnika	
2.43. Kraj:	
2.44. Miejscowość:	
2.45. Ulica:	
2.46. Numer domu:	
2.47. Numer lokalu:	
2.48. Kod pocztowy:	
3. Żądanie wniosku:	
3.1. Dłużnik wnosi o ogłoszenie swojej upadłości*	❑ **TAK**
4. Aktualny i zupełny wykaz majątku z szacunkową wyceną	
4.1. Składniki majątku	

Lp.	Opis składnika majątku	Informacja czy na danym składniku majątku ustanowiono zabezpieczenie	Data ustanowienia zabezpieczenia	Szacunkowa wycena składnika majątku	Miejsce, w którym znajduje się składnik majątku dłużnika
1.					
2.					
3.					
4.					

* Należy zakreślić kwadrat.

5.	Środki pieniężne w gotówce	Waluta	Kwota	Miejsce, w którym znajdują się środki pieniężne

4.2. Należności (wierzytelności dłużnika) względem banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo kredytowych (środki na rachunkach)

Lp.	Nazwa banku/kasy	Adres siedziby banku/kasy	Waluta wierzytelności	Wysokość wierzytelności	Termin zapłaty
1.					
2.					

4.3. Należności (wierzytelności dłużnika) względem innych podmiotów

Lp.	Imię i nazwisko/ Nazwa podmiotu	Adres zamieszkania/siedziby podmiotu	Waluta wierzytelności	Wysokość wierzytelności	Termin zapłaty
1.					
2.					

5. Spis wierzycieli

Lp.	Imię i nazwisko/nazwa wierzyciela	Adres wierzyciela	Wysokość wierzytelności	Termin zapłaty
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

6. Spis wierzytelności spornych

Lp.	Imię i nazwisko/nazwa wierzyciela	Adres wierzyciela	Wysokość wierzytelności	Termin zapłaty	Zaznaczenie zakresu, w jakim dłużnik kwestionuje istnienie wierzytelności
1.					
2.					
3.					
4.					

7. Uzasadnienie wniosku

8. Dowody potwierdzające okoliczności wskazane w uzasadnieniu wniosku		
Lp.	**Opis dowodu**	**Fakt podlegający stwierdzeniu**
1.		
2.		
9. Załączniki (należy wymienić wszystkie dołączone do wniosku dokumenty)		
Lp.	**Nazwa dokumentu (załącznika)**	
1.		
2.		
10. Oświadczenie dłużnika		

Oświadczam, że jako dłużnik zapoznałem się z treścią art. 491[4] ust. 2 i 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe:

„Art. 491[4]. 1. Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli dłużnik doprowadził do swojej niewypłacalności lub istotnie zwiększył jej stopień umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa.

2. Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli w okresie dziesięciu lat przed dniem zgłoszenia wniosku:

1) w stosunku do dłużnika prowadzono postępowanie upadłościowe według przepisów tytułu niniejszego, jeżeli postępowanie to zostało umorzone z innych przyczyn niż na wniosek dłużnika,

2) ustalony dla dłużnika plan spłaty wierzycieli uchylono na podstawie przepisu art. 491[20],

3) dłużnik, mając taki obowiązek, wbrew przepisom ustawy nie zgłosił w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości,

4) czynność prawna dłużnika została prawomocnie uznana za dokonaną z pokrzywdzeniem wierzycieli

- chyba że przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.

3. Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli w okresie dziesięciu lat przed dniem zgłoszenia wniosku w stosunku do dłużnika prowadzono postępowanie upadłościowe, w którym umorzono całość lub część jego zobowiązań, chyba że do niewypłacalności dłużnika lub zwiększenia jej stopnia doszło pomimo dochowania przez dłużnika należytej staranności lub przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.

4. Sąd oddala wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli dane podane przez dłużnika we wniosku są niezgodne z prawdą lub niezupełne, chyba że niezgodność lub niezupełność nie są istotne lub przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi"

i niniejszym oświadczam, że nie zachodzą względem mojej osoby okoliczności wymienione w art. 491[4] ust. 2 i 3 tej ustawy.

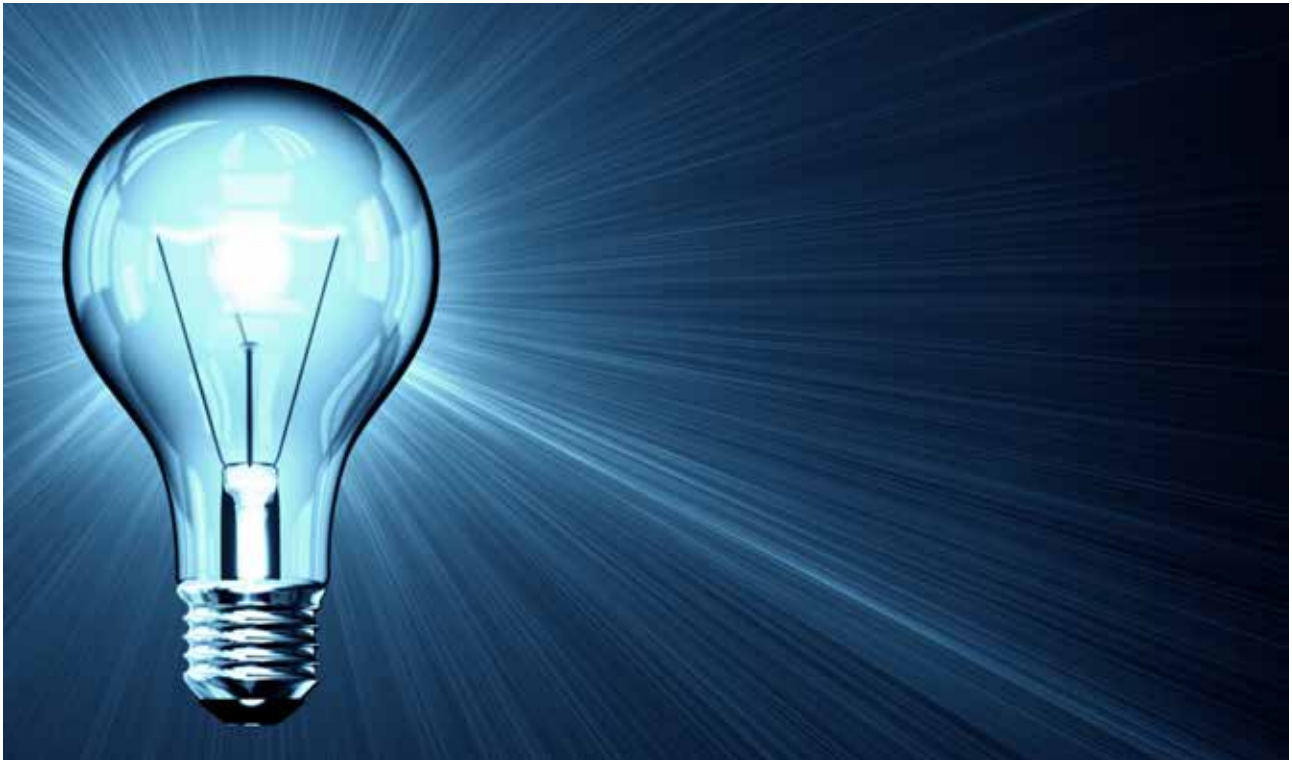
11. Imię i nazwisko (czytelne) osoby wnoszącej wniosek oraz podpis	12. Data

POUCZENIA:

1. Wniosek należy złożyć w biurze podawczym sądu lub przesłać pocztą na adres sądu.
2. Wniosek powinien być należycie opłacony – opłata wynosi 30 zł.
3. Niezachowanie warunków formalnych wniosku lub jego nieopłacenie powoduje wezwanie do uzupełnienia braków w terminie tygodniowym. Jeżeli braki nie zostaną w terminie uzupełnione, wniosek podlega zwrotowi.
4. Zgodnie z art. 19 ust.1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe wniosek o ogłoszenie upadłości rozpoznaje sąd właściwy dla głównego ośrodka podstawowej działalności dłużnika. Przez główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika należy rozumieć miejsce, w którym dłużnik regularnie zarządza swoją działalnością o charakterze ekonomicznym i które jako takie jest rozpoznawalne dla osób trzecich (art. 19 ust.1a ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowego). W przypadku osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej lub zawodowej domniemywa się, że głównym ośrodkiem podstawowej działalności dłużnika jest jej miejsce zwykłego pobytu (art. 19 ust. 1c ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe).

Pomysły na wprowadzanie oszczędności

źródło: Blog „Jak oszczędzać pieniądze” - http://jakoszczedzacpieniadze.pl/

JEDZENIE

- Chodź na zakupy z listą i nie dokonuj zakupów spoza listy;
- Nie przepłacaj na jedzeniu;
- Ogranicz słodycze i napoje gazowane;
- Ogranicz jedzenie „na mieście”, szykuj kanapki do szkoły, pracy;
- Rób przetwory i własne produkty;
- Przeglądaj zapasy jedzenia;
- Rób hurtowe zakupy dla siebie i znajomych.

BANKI, FINANSE

- Zmień konto bankowe na takie bez opłat;
- Zamykaj nieużywane rachunki bankowe;
- Jeśli posiadasz bezpłatne, a niepotrzebne konta – zamykaj je, bo być może ograniczasz sobie możliwość skorzystania z promocji dla nowych klientów;
- Spłacaj kredyt walutą kupioną w kantorze internetowym;
- Oszczędzaj na długach – płac w terminie, określ optymalną kolejność spłacania długów;

- Negocjuj oprocentowanie zadłużenia na karcie kredytowej (i nie tylko);
- Skonsoliduj długi;
- Automatyzuj płatności za comiesięczne usługi – stałe zlecenia z konta;
- Potnij karty kredytowe, jeśli nie potrafisz zmniejszyć zadłużenia.

UBEZPIECZENIA

- Szukaj najtańszego ubezpieczenia dla auta – najlepiej 2 miesiące przed terminem;
- Aktywnie poszukuj zniżek;
- Opłać polisę jedną opłatą roczną.

TRANSPORT

- Wybieraj optymalny środek transportu w Polsce;
- Zostań honorowym krwiodawcą;
- Podwoźcie się ze znajomymi do pracy;
- Jeźdź autem ekonomicznie;
- Jeźdź i parkuj zgodnie z przepisami – mandaty;
- Zastąp samochód rowerem;
- Myj auto na myjni ręcznej;
- Zamień samochód na bardziej ekonomiczny;.
- Jeśli nie masz auta, to dobrze zastanów się zanim je kupisz.

OPŁATY I WYDATKI DOMOWE

- Wynajmujesz mieszkanie? Przeprowadź się bliżej pracy;
- Rozważ zmianę dostawcy prądu;
- Skorzystaj z taryfy dzień/noc;
- Nie kredytuj dostawców – jak nie musisz nie przedpłacaj;
- Zminimalizuj liczbę urządzeń pracujących w trybie czuwania;
- Odłączaj nieużywane urządzenia od zasilania;
- Wymień oświetlenie na energooszczędne;
- Zrezygnuj z niepotrzebnych abonamentów;
- Dbaj o lodówkę - odpowiada za 25% zużycia prądu w mieszkaniach;
- Nie uruchamiaj zmywarki, dopóki nie jest pełna;
- Stosuj domową higienę oszczędzania: gaś światło tam, gdzie nie jest potrzebne, oszczędnie spuszczaj wodę, zakręcaj krany, uszczelniaj przecieki;
- Naucz się rozsądnie korzystać z ogrzewania;
- Zmień operatora komórkowego;
- Wyłącz wszystkie zbędne usługi telekomunikacyjne - analizuj rachunek telefoniczny;
- Zastąp żywą choinkę sztuczną.

UBRANIA

- Odwiedzaj ciucholandy / szmateksy;.
- Mądrze korzystaj z wyprzedaży sklepów;
- Uwolnij swoje ciuchy.

ROZRYWKA

- Szukaj taniej lub bezpłatnej rozrywki;
- Czytaj darmowe gazety i czasopisma wykładane do wspólnego użytku;
- Kupuj czasopisma rotacyjne ze znajomymi;
- Korzystaj z biblioteki;
- Umawiaj się ze znajomymi na wypożyczanie książek;
- Jesteś „zbieraczem”? Zastanów się po co Ci to;
- Nie wydawaj fortuny na dzieci - z dziećmi można się bawić tanio przy odrobinie inwencji;
- Korzystaj z mniejszych obiektów sportowych.

ZAKUPY INNE

- Korzystaj z programów lojalnościowych;
- Sam rób prezenty;
- Dawaj swoje usługi zamiast kupować produkty, np. przypilnowanie dzieci;
- Jeśli musisz kupować prezenty, to kupuj je przez cały rok;
- Unikaj zakupów impulsywnych;
- Jeśli coś chcesz, to wpisz to na listę prezentów dla siebie;

- Nie zabieraj dzieci na zakupy – w szczególności do centrów i hipermarketów;
- Sprawdzaj ceny przez komórkę;
- Nie traktuj zakupów jako sposób na odstresowanie;
- Zwracaj produkty do sklepu jeśli się rozmyślisz;
- Licz, czy bycie ekologicznym jest zawsze opłacalne;
- Kupuj za gotówkę - negocjuj rabat za zakup gotówką;
- Kupuj taniej w Internecie;
- Korzystaj z kuponów rabatowych i serwisów zakupów grupowych;
- Produkuj chemię domową - proszek do prania, mydło i inne kosmetyki.

ZMIANA NAWYKÓW

- Sprzedaj zbędne przedmioty - Allegro, Gumtree, Tablica.pl;
- Oddaj zbędne przedmioty;
- Szybko pozbywaj się niepotrzebnej elektroniki;
- Czyść używane sprzęty;
- Stosuj handel wymienny;
- Oddawaj metal, plastik, papier i elektrośmieci do skupów.

RÓŻNE

- Nie oglądaj zbyt dużo telewizji;
- Rzuć palenie papierosów, alkohol i inne używki;
- Nie chodź do kina w weekendy;
- Wrzucaj drobniaki do skarbonki;
- Spisuj wydatki i planuj wydatki;
- Przeliczaj zakupy na liczbę godzin pracy;
- Naucz się rozmawiać ze sobą - Pytaj siebie „Czy naprawdę tego potrzebuję?” i „Dlaczego chcę to kupić?”;
- Analizuj swoje zachowanie i zmieniaj je. Czy zastanawiasz się dlaczego coś kupiłeś? Co powoduje, że Ci się nie chce pójść biegać? Co powoduje, że się obżerasz pomimo, że jest Ci potem niedobrze? Zastanawiaj się nad sobą, wyciągaj wnioski i wdrażaj w życie. Oszczędzisz czas, nerwy i pieniądze;
- Nie obwiniaj się, jeśli Ci się nie udaje;
- Czytaj dobre blogi z dziedziny finansów osobistych;
- Nie bądź samolubem i wymieniaj się informacjami ze znajomymi.

Zrób własną listę pomysłów na oszczędzanie

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bądź rozważny, nie daj się oszukać

SKORZYSTAJ
Z BEZPŁATNEJ POMOCY
Jestem czujny
Zachowuję ostrożność w kontaktach z nieznajomymi.
Jeśli obawiasz się, że ktoś chce Cię oszukać podając się za wnuczka, zięcia, synową, urzędnika, inkasenta, pracownika administracji itp. – wezwij jak najszybciej Policję pod nr tel.: 997 lub 112.
Jestem rozsądna
Sprawdzam, komu powierzam dane personalne lub pieniądze.
Zanim powierzysz instytucji finansowej swoje dane osobowe lub pieniądze sprawdź:
Czy podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego? www.knf.gov.pl/szukaj_podmioty.jsp
Czy jest objęta gwarancjami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego? www.bfg.pl/banki-objete-gwarancjami
Jeśli masz wątpliwości przy zawieraniu umowy – skonsultuj jej treść z:
Miejskim Rzecznikiem Konsumentów w Gdańsku, tel. 58 323 70 11
Urzędem Komunikacji Elektronicznej Delegatura w Gdyni, tel. 58 621 94 18
Oddziałem Federacji Konsumentów w Gdańsku, tel. 58 552 27 25
Jestem przezorny
Spokojnie analizuję, co podpisuję.
Jeśli obawiasz się, że nie spłacisz swoich zobowiązań finansowych – skorzystaj z porad w:
Okręgowej Izbie Radców Prawnych, tel. 58 302 97 28
Biurze Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich w Gdańsku, tel. 58 76 47 302
Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Gdańsku, tel. 58 342 31 50
Jesteśmy odpowiedzialni
Weryfikujemy wszystkie koszty kredytu.
Jestem oszczędna
Samodzielnie zarządzam moim kieszonkowym.
Zanim dokonasz większego zakupu – porozmawiaj z rodzicami, wychowawcą lub pedagogiem szkolnym.
A TY?
JAK POSTĘPUJESZ?

Zachęcamy do lektury

http://www.gdansk.pl/urzad-miejski/Pocieszek-poradnik-dluznika,a,77440

OPRACOWANIE, KONTAKT:
Urząd Miejski w Gdańsku
Wydział Rozwoju Społecznego
ul. Kartuska 5
80-103 Gdańsk

tel.: +48 58 323 67 27
fax: +48 58 323 67 57

e-mail: wrs@gdansk.gda.pl

Egzemplarz bezpłatny

GDAŃSK

www.gdansk.pl/bezpieczenstwo
www.facebook.com/zGdanska